PATVIRTINTA
Alytaus miesto savivaldybės tarybos
2021 m. balandžio 29 d.
sprendimu Nr. T-124

ALYTAUS JURGIO KUNČINO VIEŠOJI BIBLIOTEKA

ALYTAUS JURGIO KUNČINO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2020 M. VEIKLOS ATASKAITA

2021 m. Alytus

Turinys

BENDROJI DALIS 3
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS 3
II. DOKUMENTŲ FONDAI 5
III. BIBLIOTEKINIS GYVENTOJŲ APTARNAVIMAS IR BIBLIOTEKOS REKLAMA 10
IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA 23
V. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS. DALYVAVIMAS PROGRAMOSE 27
VI. PERSONALAS 28
VII. MATERIALINĖ BAZĖ 29
VIII. FINANSAVIMAS 30
IŠVADOS 30

BENDROJI DALIS

2020-ieji Alytaus J. Kunčino viešąjai bibliotekai, kaip ir visai šaliai, buvo iššūkių metai. Pasaulinė pandemija sujaukė visus darbo planus, daugeliu atvejų iš esmės pakeitė darbo pobūdį, privertė ieškoti naujų darbo formų. Paskelbti du visuotiniai karantinai kuriam laikui nutraukė arba iš dalies nutraukė lankytojų aptarnavimą, dėl to krito pagrindinės veiklos rodikliai. Nežiūrint šių neprognoziuotų nemalonių aplinkybių, Alytaus Jurgio Kunčino viešoji biblioteka stengėsi kiek įmanoma įgyvendinti pagrindinį savo veiklos tikslą – užtikrinti palankias sąlygas Alytaus miesto bendruomenės bibliotekiniam ir informaciniam aptarnavimui organizuoti. Dėl kolektyvo sutelktumo ir pakankamų kompetencijų dalį rodiklių pavyko išlaikyti ar net padidinti.

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Planas	Rezultatas
1	Lankytojų skaičius	130 000	88950
2	Išduotų dokumentų skaičius	272 500	181455
3	Viešųjų renginių skaičius	130	137
4	Įvykdytų projektų skaičius	4	6

Lyginant su 2019 metais, registruotų vartotojų skaičius sumažėjo 8,5 proc., lankytojų – 34,7 proc., išduotų leidinių skaičius – 33,8 proc. Tačiau kitos bibliotekos veiklos vyko pakankamai sėkmingai.

Per ataskaitinius metus teko prisitaikyti prie naujų aplinkybių, išmokti dirbti nuotoliniu būdu, bekontakčiu būdu aptarnauti lankytojus – išduodant jiems knygas, organizuoti renginius virtualioje erdvėje, kurti virtualias parodas, informatyvius vaizdo klipus ir pan. Jau pandemijos pradžioje š. m. pavasarį ženkliai prisidėta prie medikų aprūpinimo apsauginiais veido skydeliais – Alytaus S. Kudirkos ligoninės personalui jų pagaminta 170 vnt. – bibliotekos 3D spausdintuvu, gautu dalyvaujant ES finansuojamame projekte „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“. Pavasario karantino metu bibliotekos iniciatyva (kartu su Alytaus miesto teatru) realizuotas edukacinis sumanymas „KnygAntinas. Pas vaikus“. Už šią edukaciją ir kitas 2020 m. pažintines veiklas bibliotekos Vaikų ir jaunimo skyriaus komanda įvertinta ir apdovanota, kaip geriausia regiono komanda, Vilniaus ir Alytaus regionų bibliotekų konkurse „Riešutas 2020“.

Daug palankių įvertinimų sulaukė tradicinis bibliotekos festivalis – IX trumposios prozos skaitymai „Imbiero vakarai“, kurį įgyvendinti teko virtualioje erdvėje. Džiugina, kad jo vaizdo transliacijos ir įrašai pasiekė neprgnozuotai gausią auditoriją.

Pagal ES finansuojamo projekto „Prisijungusi Lietuva” mokymų programas (IT pradžiamokslis ir pažengusiems) kompiuterinio raštingumo įgūdžius bibliotekoje patobulino net 996 Alytaus gyventojai (40,9 proc. daugiau nei 2019 m.).

2020 m. Vidzgirio filialas įsikūrė naujose erdvesnėse Likiškėlių progimnazijos patalpose. Iš dalies atnaujinti šio filialo baldai, aplinka tapo gerokai jaukesnė, atsirado papildomos vietos ir edukacinėms veikloms.

Miesto gyventojai teigiamai vertina tiek bibliotekos paslaugas, tiek ir aptarnavimo kokybę. Antrojo karantino metu skaitytojai labai džiaugėsi palikta galimybe naudotis bibliotekoje bent knygų išdavimo paslauga (ji vyriausybės pripažinta kaip būtinoji) ir aktyviai tuo naudojosi.

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1.1. Bibliotekų skaičius

2020 m. J. Kunčino VB sistemos bibliotekų skaičius nepasikeitė. Veikia 4 bibliotekos:
viešoji biblioteka;

3 miesto filialai:

Informacijos ir laisvalaikio centras,
Vidzgirio filialas,
Pirmojo Alytaus filialas.

1. 2. Tinklo pokyčiai

2020 metais nežymiai pasikeitė miesto bibliotekų tinklas. Vidzgirio filialas, daug metų gyvavęs lopšelyje – darželyje „Volungėlė“, buvo perkeltas į Vidzgirio mikrorajono pakraštyje esančios Likiškėlių progimnazijos patalpas . Centrinė biblioteka įsikūrusi miesto centre, dalijasi vienu pastatu su Alytaus kolegija. VB vaikų ir jaunimo literatūros skyrius įsikūręs gyvenamojo namo priestate, mokyklų apsuptyje Vidzgirio mikrorajone. Miesto filialai išsidėstę atskiruose miesto mikrorajonuose. Nuotoliai tarp bibliotekų nėra labai dideli. Tinklo išdėstymas yra gan optimalus.

1.3. Neįgalių ir senyvo amžiaus žmonių aptarnavimas

2019 m. visuose bibliotekos padaliniuose užregistruota 376 neįgalūs miesto gyventojai, t. y. 5,0 proc. visų skaitytojų. Iš 5 bibliotekos aptarnavimo taškų 4 (t. y. išskyrus 1 Alytaus biblioteką) turi prieigą lankytojams su judėjimo negalia.

Kaip ir ankstesniais metais, neįgalių ir senyvo amžiaus žmonių aptarnavimas labiausiai sutelktas specializuotame bibliotekos padalinyje – Informacijos ir laisvalaikio centre (nuo 2021 m. pradžios pakeistas biliotekos pavadinimas, dabar tai Dainavos biblioteka). Ji dalijasi patalpomis su Alytaus neįgaliųjų užimtumo centru, kuriame susitelkusios miesto neįgaliųjų organizacijos. Bibliotekos darbo laikas suderintas su šių organizacijų darbo laiku. 2020 m. lankytojų sumažėjo, nes buvo apribota neįgaliųjų organizacijų veikla, neigiamai atsiliepė kiti pandemijos sukelti ribojimai.

Informacijos ir laisvalaikio centras tradiciškai aptarnauja žmones su regėjimo negalia ir garsinėmis bei knygomis Brailio raštu. Bibliotekos paslaugomis 2020 m. naudojosi 44 skaitytojai su regėjimo negalia, t. y. 8 skaitytojais daugiau nei pernai. Per metus šiems vartotojams išduotos 843 garsinės knygos bei 20 knygų Brailio raštu. 18 aklųjų ir silpnaregių buvo aptarnauta namuose. Pas juos lankytasi 48 kartus, nunešta 363 knygos. Kaip ir ankstesniais metais, biblioteka prisidėjo prie LASS organizuojamo renginio ,,Dėmesys regos negalią turinčių žmonių kasdienybei‘‘, skirto Baltosios lazdelės dienai. Renginio metu buvo pristatyta pagal projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ bibliotekoje gauta Brailio rašto ir lytėjimo grafikos programinė įranga. Renginyje dalyvavo apie 40 organizacijos narių.

2020 m. neįgaliųjų organizacijoms apribojus veiklą Informacijos ir laisvalaikio centro bibliotekininkei darbo ženkliai padaugėjo – daugiau knygų ir kitų dokumentų teko pristatyti į namus. Knygas neįgalieji užsisakinėjo telefonu, internetu arba su artimųjų pagalba, Į namus vartotojams pristatyta 509 knygos bei 313 žurnalų. Apsilankyta – 107. Bibliotekininkei talkino ir socialinės darbuotojos.

Su neįgaliaisiais lankytojais dirba ir kiti bibliotekos padaliniai, ypač Vidzgirio biblioteka – bendradarbiaujama su miesto nęįgaliųjų organizacijomis, organizuojami bendri renginiai. Šios veiklos aprašytos ataskaitos skyriuje apie renginius.

1. 4. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai

Bibliotekų sistemoje yra 36 etatai, iš jų:
26 profesionalūs bibliotekininkai;
5 kvalifikuoti specialistai;
5 etatai techninių darbuotojų.

Viešojoje bibliotekoje – 31,25 etato, dirba 22 bibliotekininkai;
Trijuose miesto filialuose yra 4,75 etato, dirba 4 bibliotekininkai.

Ataskaitiniais metais pokyčių struktūroje neįvyko.

II. DOKUMENTŲ FONDAI

2.1. Fondo formavimas

Alytaus Jurgio Kunčino viešoji biblioteka komplektuoja dokumentų fondus, atsižvelgdama į Alytaus miesto istorines tradicijas bei plėtrą, gyventojų informacinius poreikius, naują leidyklų asortimentą ir į dokumentų įsigijimui skirtas lėšas.

2020 metais fondo formavimui susidarė palankios sąlygos, nes padidėjo LR kultūros ministerijos skirtas finansavimas naujų dokumentų įsigijimui, kompensavęs savivaldybės skirtų lėšų sumažėjimą. Be to, papildomai buvo gautas finansavimas iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų, kurių panaudojimui skirtas laikas ekstremaliai apribotas.

	Fondo dydis				**Grožinė literatūra**		**Šakinė literatūra**		**Periodiniai leidiniai**	
	Fiz. vnt.	%	Pav.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
J. Kunčino VBS	155238	100,00	55230	100,0	95112	61,27	55956	36,04	4170	2,69
Centrinė biblioteka	90531	58,32	46121	83,51	52087	57,54	36008	39,77	2436	2,69
3 miesto filialai	64707	41,68	27704	50,16	43025	66,49	19948	30,83	1734	2,68
Vidutiniškai 1 filialas	21569	13,89	13066	23,66	14342	66,49	6649	30,83	578	2,68

Nauji leidiniai įsigyti, vadovaujantis LR viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis, neskelbiamos apklausos būdu. Didžioji dalis dokumentų pirkta tiesiai iš leidėjų ir autorių, neprarandant lėšų tarpininkų antkainiams, naudojantis akcijomis, derantis dėl nuolaidų. Inventorinami dokumentai pirkti iš 41 tiekėjo (18 – fiziniai asmenys, 23 – juridiniai asmenys), periodiniai leidiniai prenumeruoti per 6 tiekėjus.

Fondo apimtis padidėjo visoje sistemoje, nes geresnis finansavimas leido įsigyti daugiau fizinių vienetų naujų dokumentų. Naujų pavadinimų dokumentų gauta mažiau, nes mažiau jų išleista ir įsigyta.

2020 metais gyventojų skaičiaus sumažėjimas ir dosnesnis valstybinis finansavimas leidinių įsigyjimui pagerino ir valstybės biudžeto lėšų, tenkančių vienam gyventojui, rodiklį. Pagerėjo grožinės ir šakinės literatūros dokumentų fondo panaudojimo koeficientas.

2.2. Fondo būklė

2020 metais Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos sistemos dokumentų fondą sudarė: trijų viešosios bibliotekos skyrių (Skaitytojų aptarnavimo, Informacijos ir kraštotyros centro, Vaikų ir jaunimo literatūros) ir trijų miesto filialų (Pirmojo Alytaus, Informacijos ir laisvalaikio centro, Vidzgirio) fondai. Fondo apimtis 2020 metais visoje J. Kunčino VB sistemoje padidėjo 3794 fiz. vnt. arba 2,51 proc. ir 501 pav. arba 0,92 proc.

Grožinės literatūros dokumentų fondo apimtis visoje J. Kunčino VB sistemoje padidėjo 2308 fiz. vnt. arba 2,49 proc. dokumentų: centrinėje bibliotekoje 1261 fiz. vnt. arba 2,48 proc. dokumentų; trijuose miesto filialuose – 1047 fiz. vnt. arba 2,49 proc. dokumentų.

Šakinės literatūros dokumentų fondo apimtis visoje J. Kunčino VB sistemoje padidėjo 1455 fiz. vnt. arba 2,67 proc.: centrinėje bibliotekoje – 167 fiz. vnt. arba 0,47 proc. dokumentų; trijuose miesto filialuose – 1288 fiz. vnt. arba 6,90 proc. dokumentų.

Periodinių leidinių fondas visoje J. Kunčino VB sistemoje padidėjo 31 fiz. vnt. arba 0,75 proc.

Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos fondo kaita 2020 m.

J. Kunčino VB skyriai ir filialai gavo 2020 m.			
Fondo kaita	**Fiziniai vienetai**	**Pavadinimai**	**Suma (Eur)**
Centrinė biblioteka:	6101	1742	**41089,94**
Skaitytojų aptarnavimo skyrius	3528	1680	**24512,96**
Informacijos ir kraštotyros centras	71	60	**626,46**
Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius	2502	1550	**15950,52**
3 miesto filialai:	6213	1553	**42494,06**
Pirmojo Alytaus filialas	2002	1500	**14587,00**
Informacijos ir laisvalaikio centras	1926	1310	**13203,79**
Vidzgirio filialas	2285	1509	**14703,27**
VISO:	**12314**	**1752**	**83584,00**
J. Kunčino VB skyriai ir filialai nurašė 2020 m.			
Centrinė biblioteka:	4660	1021	**4501,81**
Skaitytojų aptarnavimo skyrius	2693	1564	**2941,14**
Informacijos ir kraštotyros centras	0	0	**0,00**
Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius	1967	617	**1560,67**
3 miesto filialai:	3860	324	**6045,38**
Pirmojo Alytaus filialas	1495	982	**3554,59**
Informacijos ir laisvalaikio centras	381	46	**0,00**
Vidzgirio filialas	1984	1087	**2490,79**
VISO:	**8520**	**1251**	**10547,19**
J. Kunčino VB fondas 2020-12-31			
Centrinė biblioteka:	90531	46121	**419119,68**
Skaitytojų aptarnavimo skyrius	53076	40895	**271989,14**
Informacijos ir kraštotyros centras	2788	2050	**7595,18**
Vaikų ir jaunimo literatūros skyrius	34667	25179	**139535,36**
3 miesto filialai:	64707	27704	**314841,67**
Pirmojo Alytaus filialas	16997	10261	**102969,08**
Informacijos ir laisvalaikio centras	23140	14058	**92106,89**
Vidzgirio filialas	24570	14878	**119765,70**
VISO:	**155238**	**55230**	**733961,35**

Dokumentų gavimas

Bibliotekos padaliniai	Iš viso		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.
J. Kunčino VBS	12314	1752	5475	853	3786	792
Centrinė biblioteka	6101	1742	2767	850	1768	790
3 miesto filialai	6213	1553	2708	804	2018	683
Vidutiniškai 1 filialas	2071	1437	903	740	672	650

2020 metais J. Kunčino VB sistemos fondai papildyti 2885 fiz. vnt. arba 30,60 proc. dokumentų daugiau ir 191 pavadinimu arba 9,83 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Centrinė biblioteka gavo 1100 fiz. vnt. arba 22 proc. dokumentų daugiau ir 190 pav. arba 9,83 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Trys miesto filialai gavo 1785 fiz. vnt. arba 40,31 proc. ir 391 pav. arba 33,65 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Vienam filialui vidutiniškai teko 595 fiz. vnt. arba 40,31 proc. ir 429 pav. arba 42,56 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais.

Per metus gauta periodinių leidinių

2020 m. didžioji dalis spausdintos periodikos buvo prenumeruojama iš Alytaus miesto savivaldybės skirtų lėšų (7323,83 Eur), o antrajam metų pusmečiui kultūros leidiniai buvo užsakomi iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų dokumentams įsigyti (1255,70 Eur). Leidiniai buvo prenumeruojami per 6 tiekėjus: AB „Lietuvos paštas“, UAB „Apskaitos ir audito žinios“, UAB „Lietuvos rytas“, UAB „Teisės aktų žinios“, UAB „Teisidas“, UAB „Verslo žinios“.

Bibliotekos padaliniai	Periodiniai leidiniai						Išleistos lėšos (Eur)
	Fiziniai vienetai			Pavadinimai			
	Viso	Laikraščių	Žurnalų	Viso	Laikraščių	Žurnalų	
J. Kunčino VBS	3053	57	2996	107	18	89	8879,53
Centrinė biblioteka	1566	28	1538	102	16	86	4485,20
3 miesto filialai	1487	29	1458	66	12	54	4394,33
Vidutiniškai 1 filialas	496	10	486	47	9	38	1464,78

2020 metais spausdintos periodikos prenumeratai išleista 533,31 eurais arba 6,39 proc. lėšų daugiau nei ankstesniais metais, bet lėšų padidėjimas teigiamos įtakos prenumeruojamų periodinių leidinių pavadinimų skaičiui neturėjo, nes periodika brango.

2020 metais iš naujai gautų dokumentų 24,79 proc. sudarė periodiniai leidiniai: centrinėje bibliotekoje – 25,67 proc., miesto filialuose – 23,93 proc. Centrinė biblioteka gavo 51,29 proc. visų per metus gautų periodinių leidinių, filialams teko 48,71 proc.

2020 metais J. Kunčino VB vartotojai galėjo nemokamai naudotis 11 Kultūros ministerijos apmokėtų duomenų bazių, tokių kaip: UAB „Lexnet“ priklausančia lietuviška teisine duomenų baze *Infolex* (prieigos teisė 5 darbo vietoms), MB „Vyturio leidykla“ priklausančia lietuvių autorių ir knygų lietuvių kalba mokyklinio amžiaus vaikams duomenų baze *Vyturys* (prieigos teisė 1 darbo vietai); užsienio licencijuotų duomenų bazių anglų kalba ištekliais: *EBSCO Publishing* – 8 duomenų bazių paketas; *Naxos Music Library* – 1 duomenų bazė.

Naujai gautų dokumentų proc. fonde

J. Kunčino VBS – 7,93 proc.;
VB – 6,74 proc.;
3 MF – 9,60 proc.

2020 metais išaugo naujų dokumentų fonde procentas 1,66 arba 26,48 proc.: centrinėje bibliotekoje – 1,13 arba 20,14 proc.; filialuose – net 2,5 arba 35,21 proc. Tokiais tempais papildant fondą naujais dokumentais galima tikėtis, jog visos sistemos fondas bus atnaujinta per 12,6 metų: centrinėje bibliotekoje – per 14,8 metų; filialuose – per 10,4 metų.

Dokumentų gavimas pagal finansavimo šaltinius

2020 metais iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos įprastai skiriamų ir iš papildomai valstybės vardu pasiskolintų lėšų nupirkta 3894 fiz. vnt. arba 76,35 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Iš savivaldybės skirtų lėšų įsigyta 348 fiz. vnt. arba 10,70 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Iš kitų finansavimo šaltinių gauta 661 fiz. vnt. arba 61,32 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais.

	Bibliotekos padaliniai							
Finansavimo šaltiniai	**J. Kunčino VBS**		**VB**		**3 MF**		**Vidutiniškai 1 filialas**	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
LR kultūros ministerija	8994	73,04	4221	69,19	4773	76,82	1591	76,82
Alytaus m. savivaldybė	2903	23,57	1585	25,98	1318	21,20	439	21,20
Kiti šaltiniai	417	3,39	295	4,83	122	1,98	41	1,98
Viso	12314	100,0	6101	100,0	6213	100,0	2071	100,0

Dokumentų nurašymas

Padaliniai	**2020 m. nurašyta**		**Susidėvėję, sugadinti**		**Nepaklausūs, neaktualūs, dubliuoti**		**Vartotojų prarasti**		**Kitos priežastys**	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
J. Kunčino VBS	8520	1251	5255	61,7	3123	36,6	142	1,7	0	0
Centrinė biblioteka	4660	1021	2959	63,5	1654	35,5	47	1,0	0	0
3 miesto filialai	3860	324	2296	59,4	1469	38,1	95	2,5	0	0
Vidutiniškai 1 filialas	1287	706	765	59,4	490	38,1	32	2,5	0	0

2020 metais nurašyta 1110 fiz. vnt. arba 11,53 proc. dokumentų mažiau ir 356 pav. arba 39,78 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais.

Centrinėje bibliotekoje nurašyta 833 fiz. vnt. arba 21,77 proc. ir 458 pav. arba 81,35 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais.

Trijuose miesto filialuose nurašyta 1943 fiz. vnt. arba 33,45 proc. ir 253 pav. arba 43,85 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Viename filiale vidutiniškai nurašyta 647 fiz. vnt. arba 33,45 proc. ir 357 pav.s arba 33,58 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais.

2.3. Aprūpinimas dokumentais

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Fiziniai vienetai
1.	Vienam gyventojui tenka dokumentų	3,16
2.	Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų	0,25
3.	Vienam gyventojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų	0,022
4.	Vienam gyventojui tenka elektroninių dokumentų	0,006
5.	Vienam vartotojui tenka dokumentų	20,73
6.	Vienam vartotojui tenka naujai gautų dokumentų	1,64
7.	Vienam vartotojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų	0,146
8.	Vienam vartotojui tenka elektroninių dokumentų	0,04

Vienam gyventojui tenkančių dokumentų skaičius padidėjo 0,12 arba beveik 3,95 proc.; vienam gyventojui tenkančių naujai gautų dokumentų skaičius padidėjo 0,06 arba 31,58 proc.; vienam gyventojui tenkančių garsinių ir regimųjų bei elektroninių dokumentų skaičius išliko nepakitęs.

Vienam vartotojui tenkančių dokumentų skaičius padidėjo 2,24 arba 12,11 proc.; naujai gautų dokumentų skaičius išaugo 0,49 arba 42,61 proc.; garsinių ir regimųjų dokumentų skaičius padidėjo 0,013 arba 9,77 proc.; elektroninių dokumentų skaičius padidėjo 0,004 arba 11,11 proc.

Lėšos, tenkančios vienam gyventojui, dokumentams įsigyti

Finansavimo šaltinis	Gauta lėšų (Eur)	Tenka lėšų vienam gyventojui (Eur)
1. Iš valstybės gautos lėšos:	86162,00	1,75
LR kultūros ministerija;	49597,00	1,01
Valstybės vardu pasiskolintos lėšos	36565,00	0,74
2. Alytaus m. savivaldybė	7623,83	0,16
3. Kiti šaltiniai	0,00	0,00
Iš viso	93785,83	1,91

2020 metais iš valstybės gautas 42503,00 Eur arba 97,35 proc. didesnis finansavimas. Metų pradžioje Lietuvos Respublikos kultūros ministerija naujų dokumentų įsigijimui skyrė 5938,00 eurais arba 13,6 proc. didesnį finansavimą nei ankstesniais metais. Finansavimas papildytas valstybės vardu pasiskolintomis lėšomis – 36565,00 Eur arba 83,75 proc. Iš valstybės gaunamos lėšos vienam gyventojui padidėjo 0,87 Eur arba 98,86 proc., iš jų 0,13 Eur arba 14,77 proc. – valstybės biudžeto lėšos; 0,74 Eur arba 84,09 proc. – valstybės vardu pasiskolintos lėšos.

Alytaus miesto savivaldybė naujų dokumentų įsigijimui skyrė 2578,82 Eur arba 25,28 proc. mažiau nei ankstesniais metais. Vienam gyventojui tenkančių savivaldybės biudžeto lėšų sumažėjo 0,05 Eur arba 23,81 proc.

Iš kitų finansavimo šaltinių naujų dokumentų įsigijimui lėšų nebuvo gauta.

Iš viso 2020 metais lėšų naujų dokumentų įsigijimui skirta 39924,14 Eur arba 74,12 proc. daugiau nei ankstesniais metais. Vienam gyventojui teko 0,82 Eur arba 75,23 proc. daugiau nei ankstesniais metais.

2.4. Fondo naudojimas

Fondo apyvartos rodiklis:
J. Kunčino VBS – 1,17
VB – 1,40
3 MF – 0,85

2020 metais bendras sistemos fondo apyvartos rodiklis sumažėjo 0,64 arba 35,36 proc.: centrinėje bibliotekoje sumažėjo 0,74 arba 34,58 proc.; filialuose – 0,49 arba 36,57 proc.

III. BIBLIOTEKINIS GYVENTOJŲ APTARNAVIMAS IR BIBLIOTEKOS REKLAMA

3.1. Vartotojų telkimas

2021 metų pradžioje Alytaus miesto savivaldybėje gyveno 49195 gyventojai (700 arba 1,4 proc. mažiau nei 2019 m.). J. Kunčino VB sistemoje per ataskaitinius metus užregistruota 7 490 vartotojų, t. y. 15,2 proc. visų miesto gyventojų. Dėl pandemijos įtakos šis procentas lyginant su 2019 m. sumažėjo 1,2 proc.

Filialai vidutiniškai sutelkė po 15 proc. mikrorajono gyventojų. Kiekvienai miesto bibliotekai vidutiniškai tenka po 12 298 gyventojus.

3.2.Vartotojų aptarnavimas

Per praėjusius metus užregistruota **7 490** vartotojų, t. y. 8, 5 proc. mažiau nei 2019 m.

Vartotojų sk.	2019	**2020**	Skirtumas	Iš jų: vaikų iki 14 metų sk.		
				2019	**2020**	Skirtumas
J. Kunčino VB sistemoje	8189	**7490**	- 699	1269	**1073**	- 196
VB	5235	**4971**	- 264	737	**631**	-106
3 VB filialai	2954	**2519**	- 435	532	**442**	-90

Registruotų vartotojų skaičius viešojoje bibliotekoje sumažėjo 5 proc., tuo tarpu filialuose šis mažėjimas ženkliai didesnis – 14,7 proc. Registruotų vartotojų skaičiaus mažėjimui filialuose įtakos turėjo ne tik pandemija, bet ir tai, kad Vidzgirio filialas buvo keliamas į kitas patalpas, tad dalį laiko nedirbo dar ir dėl kraustymosi darbų. Nežiūrint į tai, minėtas filialas ir toliau išlaiko didžiausią tarp filialų registruotų vartotojų skaičių – 1276. Kaip ir ankstesniais metais, mažiausiai vartotojų užregistravo Informacijos ir laisvalaikio centras – 570.

15,4 proc sumažėjo skaitytojų vaikų iki 14 m. Mažėjantis vaikų skaičius mieste įtakoja ir registruotų vartotojų vaikų skaičių. Pandemijos sąlygomis ši skaitytojų grupė dar labiau sumažėjo. Uždarius atvirus fondus, patys mažiausi skaitytojai neteko galimybės patys pasirinkti knygeles, tai turėjo įtakos ir knygelių išdavimui. Sumažėjo bibliotekoje ir paauglių - tikėtina, kad tai nuotolinio mokymosi pasekmė.

Vaikai iki 14 metų sudaro **14,3** proc. visų bibliotekos vartotojų (2019 m. – 15,5 proc.).

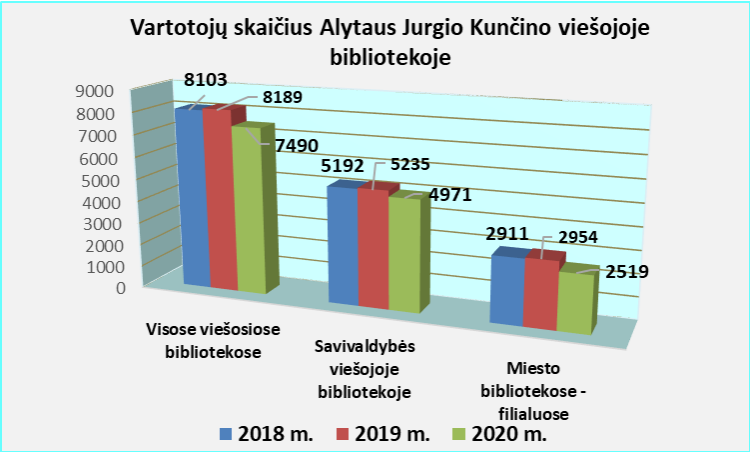

Viso VB sistemoje naujai užsiregistravo **2335 (31,2** proc.) skaitytojų, persiregistravo **5155 (68,8** proc.) skaitytojai: iš jų:

VB – naujai užsiregistravo **1937 (39,0** proc.), persiregistravo **3034** (**61,0** proc.**)**;

3 miesto filialuose – naujai užsiregistravo **398** (**15,8** proc.), persiregistravo **2121** (**84,2** proc.).

Santykis tarp šių dviejų grupių ženkliai pasikeitė naujai užsiregistravusiųjų naudai, ypač viešojoje bibliotekoje. Suprantama, daugelis miesto gyventojų buvo išleisti į prastovas, dirbo nuotoliniu būdu arba turėjo izoliuotis, tad knygų skaitymas tapo viena iš nedaugelio pramogų.

3.3.Vartotojų sudėties pokyčiai

	Metai	Viso	Moksleiviai	%	Dirbantieji	%	Aukšt. ir kt. mokyklstud.	%	Kiti	%
VB	**2020**	**4971**	**1354**	**27,2**	**2098**	**42,0**	**375**	**7,5**	**1144**	**23,0**
	2019	5235	1561	29,8	2188	41,8	371	7,1	1115	21,3
Filialuose	**2020**	**2519**	**685**	**27,2**	**901**	**35,8**	**120**	**4,8**	**813**	**32,3**
	2019	2954	836	28,3	1040	35,2	161	5,5	917	31,0
VB sistemoje	**2020**	**7490**	**2039**	**27,2**	**2999**	**40,0**	**495**	**6,6**	**1957**	**26,2**
	2019	8189	2397	29,3	3228	39,4	532	6,5	2032	24,8

Didžiausią skaitytojų dalį – 40,0 proc. – sudaro dirbantieji. Šis procentas lyginant su 2019 m. išaugo 0,6. Nuotolinis mokymasis 2,1 proc. sumažino moksleivių skaičių. Tuo tarpu karantinas neišgąsdino kitų grupių skaitytojų (pensininkų, neįgaliųjų, bedarbių), šios grupės skaitytojų procentas padidėjo 1,4. Besimokančiųjų aukštosios ar kitose mokyklose procentas išliko panašus kaip ir ankstesniais metais.

Kaip ir ankstesniais metais, kiekvienas iš miesto filialų, nors ir aptarnauja visus apsilankančius, tradiciškai turi savo išskirtinę tikslinę miesto gyventojų grupę: Informacijos ir laisvalaikio centras daugiausiai aptarnauja pagyvenusius ir neįgaliuosius žmones, Vidzgirio filialas populiariausias tarp vaikų, Pirmojo Alytaus filialas itin aktyviai dirba su vietos bendruomene.

3.4. Lankytojų skaičius

Per ataskaitinius metus miesto bibliotekas aplankė **88 950** lankytojų (47 203 mažiau nei pernai):

	2019 m.	**2020 m.**	Skirtumas
J. Kunčino VB sist.	136153	**88950**	- 47203
VB	95303	**62484**	-32819
3 VB filialai. Iš jų:	40850	**26466**	-14384

Bendras lankytojų skaičius lyginant su 2019 m. sumažėjo 34,7 proc. Lankytojų skaičiaus sumažėjimo procentas panašus tiek viešojoje bibliotekoje, tiek filialuose. Dėl veiklos sustabdymo dviejų karantinų metu ypač nukentėjo visų padalinių skaityklų bei Jaunimo erdvės lankomumas.

2020 m. bibliotekoje ir jos filialuose apsilankė **20 516 vaikų** (**23,1** proc. visų lankytojų), t. y. 19222 lankytojais mažiau nei 2019 m.:

Viešojoje bibliotekoje – 16155 (25,9 proc. visų lankytojų vaikų) ;

VB miesto filialuose – 4361 (16,5 proc.visų lankytojų vaikų).

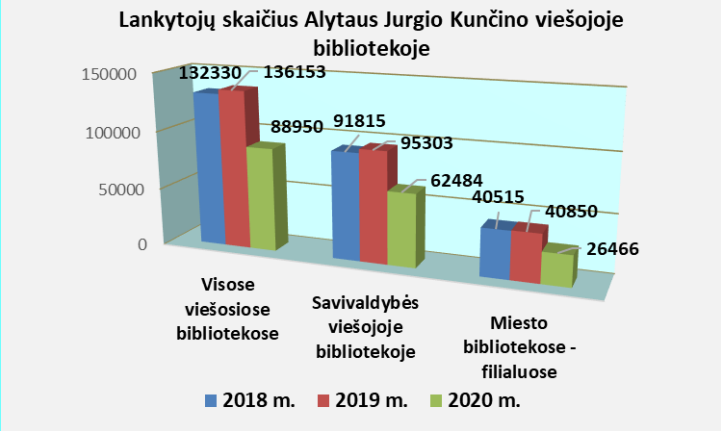

Vidutinis lankomumas – **11,9** (buvo 16,6); tame tarpe vaikų – 19,1;

J. Kunčino VB – **12,6** (buvo 18,2); tame tarpe vaikų – 25,6;

VB filialuose – **10,5** (buvo 13,8); tame tarpe vaikų – 9,9

Per dieną kiekvieną miesto biblioteką vidutiniškai aplanko **79** lankytojai:

VB – **122**;

Miesto filialuose –**36**.

Viešojoje bibliotekoje lankytojų srautas išlieka didžiausias. Čia vidutiniškai per metus vartotojas apsilankė 9,7 kartų, per dieną vidutiniškai apsilankė 104 lankytojai (42 lankytojais mažiau nei 2019 m.). Pandemija nevienodai palietė įvairius Skaitytojų aptarnavimo poskyrius. Lankytojų skaičius sumažėjo:

abonemente – 10 proc.;

periodikos skaitykloje – 55,6 proc.

bendroji skaitykloje – 21 proc.;

jaunimo erdvėje – 49, 8 proc.

Panašūs procentai yra ir kituose bibliotekos padaliniuose. Tokie dideli lankomumo kritimai skaityklose pateisinami, mat jos dirbo tik 195 dienas iš 295 darbo dienų.

Interaktyvi vasaros skaitykla. 2020 m. liepos – rugpjūčio mėnesiais kiekvieną ketvirtadienį veikė mobili skaitykla po atviru dangumi. Šį kartą ji buvo įsikūrusi Likiškėlių mokyklos stadione netoli persikėlusio Vidzgirio filialo. Šioje skaitykloje vaikai ir visi norintys, galėjo naudotis planšetėmis, virtualios realybės akiniais, skaityti naujausią spaudą, žurnalus, knygas, žaisti stalo žaidimus, pūsti muilo burbulus, įsitaisius patogiuose sėdmaišiuose mėgautis vasaros diena arba su šiaurietiško ėjimo lazdomis vaikštinėti po mokyklos stadioną. Patys mažiausi lankytojai turėjo galimybę žaisti mokomuosius žaidimus, futbolą, žaisti su interaktyviu lavinamuoju žaislu. Per 2 mėnesius šią vasaros skaityklą aplankė 160 lankytojų.

3.5. Dokumentų išduotis

Ataskaitiniais metais dėl pandemijos dokumentų išduotis sumažėjo 33,8 proc.

Per 2019 m. išduota **181 455** dokumentai – (92542 mažiau nei 2019 m.).

J. Kunčino VB – **126 460** fiz. vnt. (64039 arba 33,6 proc. mažiau nei 2019 m.);

VB miesto filialuose – **54 995** fiz. vnt. (28503 arba 34,1 proc. mažiau nei 2019 m.).

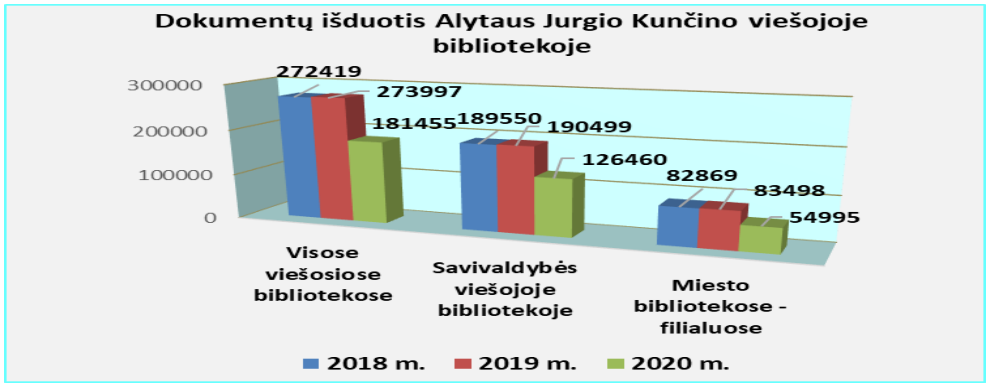

Išduotis į namus ir vietoje pasiskirsčiusi taip:

Išduota dokumentų į namus – **115 051** fiz. vnt. (**63,4** proc. visų išduotų dokumentų):

Viešojoje bibliotekoje – **80 889** fiz. vnt.;

VB miesto filialuose – **34 162** fiz. vnt.

Išduota dokumentų vietoje – **66 404** fiz. vnt.(**36,6,** proc. visų išduotų dokumentų):

Viešojoje bibliotekoje – **45 571** fiz. vnt.

VB miesto filialuose – **20 833** fiz. vnt.

Išduotų į namus dokumentų procentas lyginant su išduotais dokumentais vietoje padidėjo 26,8. Priežastis ta pati – dviejų karantinų metu skaityklos nedirbo.

Per 2020 metus išduota **19188** fiz. vnt**.** dokumentų **vaikams,** t. y. 15000 arba 43,9 proc. mažiau nei 2019 m:

Viešojoje bibliotekoje –**13214** fiz. vnt**.** (2019 m. – 21764);

VB miesto filialuose – **5974** fiz. vnt. (2019 m. – 12424).

Dokumentų išduotis vaikams ženkliai sumažėjo tiek viešojoje bibliotekoje, tiek jos filialuose.

Šakinės ir grožinės literatūros išduoties procentas lyginant su 2019 m. padidėjo: grožinės literatūros – 12,5 proc., šakinės – 1,5 proc. Tačiau dėl skaityklų veiklos sustabdymo karantino metu ypatingai nukentėjo periodinių leidinių išduotis. Pastarosios išduota 14 proc. mažiau nei ankstesniais metais.

Bibliotekos pavadinimas	Bendra išduotis	Grožinės literatūros išduotis	%	Mokslo šakų išduotis	%	Periodinių leidinių išduotis	%
Viešoji biblioteka	**126460**	64493	**51,0**	16479	**13, 0**	45488	**36,0**
3 miesto filialai	**54995**	30219	**54,9**	4102	**7,5**	20674	**37,6**
Viso sistemoje	**181455**	94712	**52,2**	20581	**11,3**	66162	**36,5**

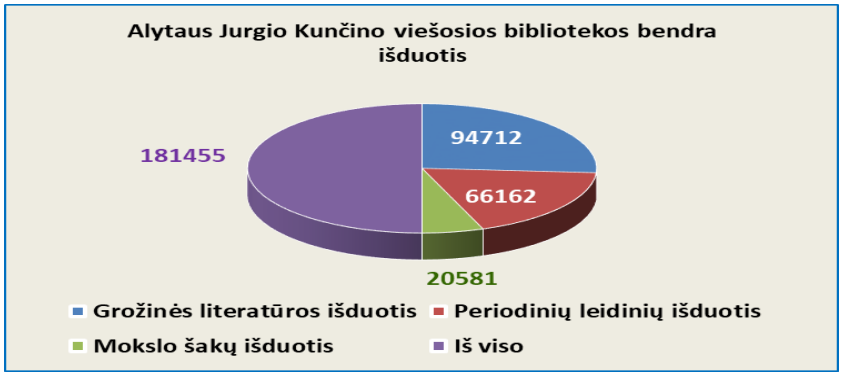

Daugiau nei pusė (52,2 proc.) išduoties 2020 m. sudaro grožinės literatūros išduotis. Jau kelerius metus pastebima tendencija, kad suaugusieji vartotojai vis labiau domisi lietuvių autorių kūryba:

Skaitomiausi **lietuvių autorių kūriniai** per **2020** metus:

Dokumento pavadinimas
Kuždesių fontanas. – Šepetys, R.
Rožių dvaras. – Buivydaitė, I.
Tikros ir netikros seserys. – Buivydaitė, I.
Balta drobulė.– Škėma, A.
Tarp pilkų debesų. – Šepetys, R..
Petro imperatorė. – Sabaliauskaitė, K.
Antrininkė. – Štuikienė, D..

Labai skaitomos ir laukiamos įžymių žmonių biografijos ir prisiminimai:

Dokumento pavadinimas
Mano istorija. – Obama, M.
Nustokim krūpčiot: Prezidentė Dalia Grybauskaitė. – Ulbinaitė, D.
Dienoraštis – Frank, A.
Čingischanas. – Weatherford, J.
Karalienė Viktorija: duktė, žmona, motina, našlė. – Worsley, L.
Barbora Radvilaitė. – Kuchowich, Z.

Užsienio šalių grožinės literatūros lyderių pozicijas išlaiko: Chamberlain. Diane, Montefiore, Santa, Riley, Liucinda, Jefferies, Dinah, Brown, Sandra, Moyes, Jojo, Hughes, Kathryn, Jio, Sarah, Kent, Hanah, Nesbo, Jo, Gardner, Lisa , Coben, Harlan, White, Karen S. ir kt. Tai vis populiarieji meilės istorijų ir detektyvų žanrai.

Tikros istorijos: Parduoti vaikai/ McMorris, K., Niekada nesustok: nuo San Paulo gatvių Brazilijoje iki Norlando Švedijos Šiaurėje: tikra istorija apie balansavimą tarp dviejų tapatybių/ Rickardsson, Ch., Galutinė stotis – Aušvicas/ Wind, E., Vilko vaikas: neįtikėtina Rytprūsių mergaitės Liesabeth Otto gyvenimo istorija/ Jacobs, I.

Gyvenimiškos istorijos: Įlanka vidurnakty, Pavogta santuoka/ Chamberlain, D., Gegužės pūga, Meilė tavo akyse/ Jio, S., Lietaus prieglobstis, Vis dar aš/ Moyes, J., Našlaičių traukinys/ Kline, Ch. B., Greisės gundymas, Pilies šešėliuose/ Montefiore, S., Angelų medis, Helenos paslaptis, Mergina iš Italijos/ Riley, L., Baltoji chrizantema/ Bracht, M., L, Dingusi sesuo/ Jefferies, D.

Motyvacinės/psichologinės istorijos: Dievas visada keliauja incognito/ Gounelle, L., Mergaitė, Mergaitė vaiduoklis / Hayden T. L.

Detektyvai, trileriai: Auklė/ Macmillan, G., Anyta/ Hepworth, S., Bloga duktė/ Feelding, J., Arti tiesos/ Hunter, C., Paslaptingoji moteris/ Ekberg, A., Niekada neprasitark/ Gardner, L, Avarinis nusileidimas/ Brown, S., Angelas, Didžioji galia, Kregsaido dvaras/ Ross L. J., Niekada nebūsiu tavo/ Clark, M. H. ir kitos, ištisus metus labiausiai skaitomos ir sudarančios didžiąją grožinės literatūros išduoties dalį, knygos.

Populiariausi detektyvai: Be išeities/ Adams, T., Sausra/ Harper, J., Aš stebiu tave/ Driscoll, T., Paslaptingoji moteris/ Ekberg, A., Ieškokite manęs/ Gardner, L, Nepaleisk/ Coben, H. , Anyta/ Hepworth, S., „Gaidžio“ baras, Atpildas/ Grisham, J., Chirurgas, Nakties forma/ Gerritsen, T., Mirtina meilė, Absoliutus įrodymas/ James P., Trečioji auka/ Gardner, L., Bejėgiai/ Hiekkapelto, K.

2020 m. gautos ir itin pageidaujamomis tapusios knygos:

Šiltinė/ Keane, M. B., Visos Alisos Hart gėlės/ Ringland, H., Drugelių kambarys/ Riley, L, Kvapų saugotojas/ Bauermeister, E., Apgautoji/ Link, Ch., Ten, kur gieda vėžiai/ Owens, D., Bitininkas iš Alepo/ Lefteri, Ch., Sodas/ Stepnova, M., Ežeras/ Bellova, B., Mažas gyvenimas/ Yanagihara, H. ir kt.

2020 m. abonementų darbuotojai susidūrė su naujais iššūkiais aptarnaujant skaitytojus bekontakčiu būdu. Nors vartotojai privalėjo užsisakyti norimas knygas internetu ar telefonu, tačiau ne visada pasitikrindavo ar ji yra elektroniniame kataloge, kiti nemokėdavo ar nenorėdavo to atlikti. Lankytojai, ypač senjorai, sustabdyti ties įėjimu į biblioteką, sutrikdavo, nes jiems darbuotojos visada parinkdavo mėgiamą literatūrą. Personalas kantriai atsakinėjo į užklausas, bėgiojo prie lentynų, konsultavo ir mokė rezervuotis.

11,3 proc. išduota įvairių mokslo šakų literatūros. Tai dažniausiai knygos psichologijos, saviugdos, medicinos, vaikų auklėjimo, kelionių ir populiariosios istorijos tematika.

Populiariausi 2020 m. **psichologijos** literatūros leidiniai:

Dokumento pavadinimas (159 skyrius)
Dvylika gyvenimo taisyklių: chaoso priešnuodis – 2019. – Peterson, Jordan B.
Moterys, kurios myli per stipriai kai trokštate ir viliatės, kad jis pasikeis. – 2009.- Norwood, R.
Bėgančios su vilkais: Laukinės Moters archetipas mituose ir pasakose. – Estés, C.
Siek daugiau : atrask savo balsą, sukurk savo viziją ir veik!. – 2019. – Mohr, T.
Naršymo metas: kodėl mūsų smegenys nespėja prisitaikyti prie skaitmeninio gyvenimo būdo ir kaip jas apsaugoti nuo perkaitimo. – 2020. – Hansen, A.
Žmogaus paskirtis. – 2019. – Fichte, Johann G.
Būkite drąsios, ne tobulos. – 2019. – Saujani, R.
Meilė sau, arba Kuo atrakinamos moters savivertės durys. – 2019. – Lapinskaitė, R.
Emocinis intelektas 2.0: įtrauktas atnaujintas populiariausias pasaulyje emocinio intelekto testas. – 2019. – Bradberry, T.
Įveiktas nerimas: pirmiausia pabaisą paverskime gražuole. – 2019. – Wilson, S.
Begydant piktas smegenis: kaip, perpratus smegenis, galima lengviau suvaldyti pyktį ir agresiją. – 2019. – Potter-Efron, Ronald T.
Vaikystės šešėliai. – 2020. – Sadauskas, Ž.

Skaitytojai (vyrai) visuomet laukia knygų apie **Lietuvos ir pasaulio istoriją**. Populiariausia šios tematikos knyga – E. Wind „Galutinė stotis – Aušvicas“.

Dokumento pavadinimas (9 – Istorija, Geografija)
Vilko vaikas. – 2017. – Jacobs, I.
Mano istorija. – 2019. – Obama, M.
21 pamoka XXI amžiui. – [2019]. 381 p. – Harari, Y.
Sapiens: glausta žmonijos istorija. – Patais. leid. – [2018]. – Harari, Y.
Nustokim krūpčiot: Prezidentė Dalia Grybauskaitė. – 2019. – Ulbinaitė, D.
Rytų fronto pragaras: Vermachto kareivis Rusijoje. – 2020. – Hohoff, C.
Žmogaus kilsmas: žmonijos raidos ir pasiekimų istorija. – 2019. – Bronowski, J.
Lituanica. Nematoma pusė. – [2019]. – Sviderskytė, G.
Barbora Radvilaitė. – [2020]. – Kuchowicz, Z.

Vaikams iki 14 m. skirtų dokumentų išduotis 2020 m. yra sumažėjusi iki 43,9 proc**.** Didžiausia tokio smukimo priežastis yra ta pati pandemija, kai dėl paskelbtų judėjimo suvaržymų vaikų lankėsi bibliotekoje žymiai mažiau, nors pati šių vartotojų grupė sumažėjusi nedaug. Be to, kinta vaikų skaitymo ir skolinimosi iš bibliotekos įpročiai. Vaikai įprastai mėgdavo skaityklose vartyti spalvingas enciklopedijas, žinynus, kitas knygeles, o po suvaržymų viso to neliko, tuo pačiu ir išduotis sumažėjo. Vaikų skaitytojų tarpe tebėra populiarios Linos Žutautės visa knygų serija apie Kakę Makę, T. Dirgėlos, S. Paltanavičiaus knygos; ne vieno mažylio mėgstamos P. Mašioto „Skie-me-nuo-tos pasakos“. Iš užsienio rašytojų skaitomiausios D. Walliams knygos bei A. Hanlon serijos knygos apie nenuoramą Dorę, D. Gliori „Mylėsiu tave, kad ir kas nutiktų“.

Aktyvesni buvo paaugliai skaitytojai. Šio amžiaus vaikai skaito knygas pagal sąrašus, dalyvavo bibliotekos skelbiamuose Vasaros skaitymo iššūkio konkursuose, lankėsi Mobilioje vasaros skaitykloje, savanoriavo tvarkydami knygų fondus.

Skaitomiausios 14-16 m. amžiaus grupėje:

Dokumento pavadinimas
Nevykėlio dienoraštis. [Kn.] 13: Sniego tvirtovės. – 2019. – Kinney, J.
Vienas iš mūsų meluoja: [romanas]. – 2019. – McManus, Karen M.
Karas išgelbėjęs mano gyvenimą: [romanas]. – 2017. – Bradley, Kimberly B.
Nuostabi katytė: [apysaka]. – 2019. – Webb, H.
Rasmusas klajūnas. – 2017. – Lindgren, A.
Baidyklė: [romanas]. – 2008. – (10+). – Железников, В. К.
Siuntėjas: [romanas]. – 2016. – Lowry, L.
Nevykėlio dienoraštis. [Kn.] 12: Atostogos. – 2018. – Kinney, J.
Prietrankos dienoraštis. [Kn.] 13: Ne itin vykusio gimtadienio istorija. – 2019. – Russell, R. R.
Krabatas, arba Treji metai užburtame malūne: [apysaka]. – 2019. – Preussler, O.
Užraktas: romanas. – 2018. – Opolskaitė, D.

Dėl 2 karantinų, kurių metu skaityklos negalėjo priimti lankytojų, labiausiai nukentėjo periodikos išduotis. Daugelis bibliotekos padalinių išduodavo lankytojams žurnalus ir laikraščius į namus, bent taip iš dalies pagelbėdami lankytojams. Iš periodinių leidinių populiarūs moksliniai žurnalai: A-Zet, Ar žinai, kad?, Iliustruotas mokslas, IQ, IQ life, National geographic, Planetos paslaptys, Lietuvos bitininkas, Miškai ir kt. Išliko išpopulus ir žurnalas „Kelionės ir pramogos“ bei visi jo priedai, aprašantys atskiras šalis. Anksčiau buvusius populiarius žurnalus

moterims išstumia žurnalas „Legendos“. Amžina klasika ir labai paklausus išlieka žurnalas „Burda“.

2020 m. dėl karantino **ženkliai išaugo knygų užsakymo ir rezervavimo paslaugos.** Užsakymai internetu išaugo **37,7 proc,** t. y. 1981 daugiau nei ankstesniais metais. 2020 m. internetu buvo užsakyta **5249** fiz. vnt. dokumentų. Per antrąjį karantiną, dirbant bekontakčiu būdu su vartotojais, tai liko bene vienintelis (neskaitant užsakymų telefonu) galimas knygų pasirinkimo variantas. Dažniausiai internetu buvo užsakoma grožinė literatūra – 78,8 proc. Tradiciškai šia paslauga naudojosi dirbantieji (daugiau nei 60 proc.).

Išliko paklausi ir aktuali **knygų rezervavimo internetu paslauga**. 2020 m. knygų rezervavimas išaugo **19,6 proc.** Vien centrinėje bibliotekoje ja pasinaudojo 4148 skaitytojai. Kiekvienais metais elektroninėmis paslaugomis naudojasi vis daugiau vyresnio amžiaus žmonių, o karantinas dar labiau paskatino senjorus naudotis šiomis paslaugomis, mat tiesiog nebuvo kitos galimybės. Vis aktyviau knygų rezervavimo naudojasi ir miesto filialų skaitytojai. Rezervuotų dokumentų tarpe kaip ir užsakytų leidinių dominuoja grožinė literatūra – 86 proc.

Per metus iš viso rezervuota 15303 fiz. vnt. knygų (3006 fiz. vnt. daugiau):

VB – **7192**;

Miesto filialuose – **8111**.

Bibliotekos kieme esanti knygų grąžinimo dėžė 2020 m. puikiai pasitarnavo kaip vartotojų grąžintų leidinių karantinavimo įrankis, mat lauke kelias paras laikomos knygos jau savaime vėdinosi nuo virusų. Ataskaitiniais metais per knygų grąžinimo dėžę buvo grąžinta – 1 817 leidinių (+140 proc. daugiau). Nei vienais metais jos paslaugomis nebuvo taip rezultatyviai pasinaudota, kaip pandemijos metais. Jeigu anksčiau dauguma vartotojų, ypač senjorai, vyresniojo amžiaus žmonės nedrįsdavo ja pasinaudoti, geriau užeidavo patys į biblioteką, tai šiuo atveju, neturėdami kitos išeities dėl karantino suvaržymų, mielai palikdavo pasiskolintas knygas dėžėje.

Bendras skaitomumo rodiklis –**24,2** (2019 m. – 33,5), tame tarpe vaikų – 17,9:

VB – **25,4** (2019 m. – 36,4), tame tarpe vaikų – 20,9;

Miesto filialuose – **21,8** (2019 m. – 28,3), tame tarpe vaikų – 13,5.

J. Kunčino VB sistemos vartotojams skirta **132** darbo vietos:

VB – **89**;

Miesto filialuose **– 43**.

Biblioteka turi **45** kompiuterizuotas darbo vietas vartotojams.

VB – **32**;

Miesto filialuose – **13**.

Bibliotekos darbuotojams yra skirta **30** kompiuterizuotų darbo vietų:

VB – **26**;

Miesto filialuose – **4**.

Visos bibliotekoje esančios kompiuterizuotos darbo vietos yra prijungtos prie interneto.

3.6. Vartotojų orientavimas ir apmokymas

2020 m. bibliotekoje ir jos padaliniuose vartotojų mokymams buvo skirta **1314** valandų. Bibliotekos VIPT klasėje buvo vykdomi pavieniai skaitmeninio raštingumo mokymai pagal individualius gyventojų poreikius, taip pat organizuojamas mokymas grupėmis pagal projekto „Prisijungusi Lietuva“ programą. Šio projekto rėmuose buvo apmokyta:

pagal pradedančiųjų programą – 180 gyventojų;

pagal pažengusiųjų programą – 762 žmonės (402 daugiau nei 2019 m.), tarp jų 274 žmonės mokėsi nuotoliniu būdu;

pagal programą „Verslumo įgūdžiai moterims skaitmeniniame pasaulyje“ – 10 žmonių.

Atskirai pagal individulius porekius apmokyti 44 žmonės (dėl covid kontaktinius mokymus su šia gyventojų grupe galima buvo vykdyti tik vasarą).

Iš viso – apmokyti 996 gyventojai (396 arba **40 proc.** daugiau nei 2019 m.)

Ekskursijos (naudojimosi fondu, paslaugomis, įranga, informaciniais ištekliais mokymai)		Elektroninėms paslaugoms skirti mokymai		Kompiuterinio raštingumo mokymai	
Trukmė (val.)	Dalyvių skaičius	Trukmė (val.)	Dalyvių skaičius	Trukmė (val.)	Dalyvių skaičius
90	820	94	190	1140	996

Bibliotekoje ir toliau buvo teikiamos konsultacijos įvairiais elektroninių paslaugų klausimais. Viso bibliotekos padaliniuose suteikta apie 1200 įvairaus pobūdžio konsultacijų. Tradiciškai tai daugiausiai patarimai, kaip naudotis elektroniniu bibliotekos katalogu, Nacionaliniu bibliografijos duomenų banku, išduotų leidinių pratęsimo, užsakymo ar rezervavimo klausimais, pristatomos bibliotekoje esančios duomenų bazės, TBA paslauga bei padedama orientuotis bibliotekos fonduose.

Ekskursijos. Edukaciniai užsiėmimai. Per ataskaitinius metus viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose pravesta 52 ekskursijos ir/ar edukacinų užsiėmimai (2019 m. – 90):

VB –41;

VB filialuose – 11.

Ekskursijų ir edukacinių kontaktinių užsiėmimų skaičius 2020 m. dėl pandemijos sumažėjo 42 proc. Juos teko pakeisti virtualiais užsiėmimais. Suorganizuota 9 grupinės interaktyvios pamokos vaikams, kuriose buvo pristatomi robotai, dronai, 3D spausdintuvas, negatyvų skeneris, virtualios realybės akiniai. Pamokėlių metu vaikai turėjo galimybę patys konstruoti robotus, juos programuoti, išbandyti 3D spausdintuvą ir pan. Įvyko 6 edukacinės pamokos „Paliesk lietuvių kalbą rankomis“. Edukacijos metu vaikai susipažino su lietuvių kalbos kilme, lietuviškais žodžiais pasaulio kalbose, lietuvių kalbos istorija.

Per metus pravesta 15 ekskursijų. Iš jų 6-ios vyko kartu su edukacine programa, skirta rašytojui Jurgiui Kunčinui. Edukacijose dalyvavo dvi Alytaus trečio amžiaus universiteto literatūros būrelio grupės, jos žiūrėjo filmą „Beveik laimingas“, projekto „Prisijungusi Lietuva“ kuratorių ir mokytojų grupė, Dzūkijos mokyklos pedagogai ir jų svečiai iš ERASMUS projekto, Šv. Benedikto gimnazijos aštuntokai, Likiškėlių pagrindinės mokyklos Lietuvybės centro nariai ir kt.

3.7. Prieiga ir sąlygos

Darbo dienos. Viešoji biblioteka ir Vidzgirio filialas dirba: pirmadienis – šeštadienis.

2020 m. buvo 295 darbo dienos. Realiai lankytojai abonementuose buvo aptarnaujami 257 dienas, o skaityklose tik 195 dienas.

Vidzgirio filialas lankytojus aptarnavo 214 dienų, 48 iš jų tik keitė knygas. Filialas negalėjo aptarnauti lankytojų ne tik dėl karantino, bet dar ir dėl kėlimosi į naujas patalpas darbų.

Informacijos ir laisvalaikio centras bei Pirmojo Alytaus filialas dirba: pirmadienis – penktadienis.

Pirmąją mėnesio darbo dieną nuo 9 iki 12 val. bibliotekoje ir jos padaliniuose yra švaros valandos, skirtos fondų tvarkymuisi, o nuo 12 val. aptarnaujami skaitytojai, kaip ir įprastomis dienomis.

Darbo valandos. Viešosios bibliotekos darbo laikas: 9–19 val. darbo dienomis, 9–15 val. šeštadieniais.

VB vaikų ir jaunimo literatūros skyrius: 10–18 val., 9–15 val. šeštadieniais.

VB Vidzgirio filialas: 10–18 val.; 9–15 val. šeštadieniais (birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais šeštadienį nedirba).

VB Pirmojo Alytaus filialas: 10–18 val.; šeštadieniais nedirba.

VB Informacijos ir laisvalaikio centras: 9–16.30 val.; šeštadieniais nedirba.

Antrojo karantino metu biblioteka ir jos padaliniai (išskyrus Informacijos ir laisvalaikio centrą) lankytojus aptarnavo 10–18 val. Šeštadieniais nedirbo.

3.8. TBA

2020 m. metais šia paslauga pasinaudojo 18 vartotojų (3 vartotojais mažiau nei 2019 m.). Į Kauno apskrities viešąją ir Lietuvos Nacionalinę M. Mažvydo bibliotekas buvo išsiųsta 46 užklausos ir atitinkamai iš šių bibliotekų buvo gauta 46 dokumentai: 31 originalus dokumentas ir 15 kopijų. Gauta 1 užklausa iš Kauno apskrities viešosios bibliotekos**.** TBA paslauga jau ne vienerius metus naudojasi pastovūs bibliotekos lankytojai.

3.9. Renginiai

2020 metais miesto bibliotekose suorganizuota **137** renginiai:

SVB tinklo bibliotekose				VB				Miesto fil.				Renginių lankytojų skaičius
Iš viso	Komplek sinių	Žodinių	Vaizdinių	Iš viso	Kompleksinių	Žodinių	Vaizdinių	Iš viso	Komplek sinių	Žodinių	Vaizdinių	
137	14	42	81	66	5	29	32	71	9	13	49	6283 kontaktinių; 6040 virtualių

VB – **66**;

VB filialuose – **71**.

VB filialuose vidutiniškai buvo surengta po **35** renginius.

Per ataskaitinius metus miesto bibliotekų organizuojamus renginius aplankė **6283** kontaktinių lankytojų (perpus mažiau nei 2019 m.) ir 4540 virtualių lankytojų. Kontaktiniai renginių lankytojai sudaro 7 proc. visų bibliotekos lankytojų:

VB – **4025**;

VB filialuose – **2258**.

Kontaktinių renginių lankytojų sumažėjo daugiau nei perpus. Nenuostabu, kad sulaukta tik tokio skaičiaus realių lankytojų, nes juos į renginius be išlygų buvo galima kviesti tik 4 mėnesius, dar keletą mėnesių buvo galima pakviesti tik labai ribotą lankytojų skaičių, o likusį laiką renginius teko organizuoti tik elektroninėje erdvėje.

Taip atsitiko ir su svarbiausiu bibliotekos renginiu – tarptautiniais trumposios prozos skaitymais „Imbiero vakarai“. Projekto eigoje keletą kartų teko keisti įprastą formatą, atsisakyti svečių iš užsienio, po to visiškai atsisakyti gyvo bendravimo ir perkelti visus renginius į skaitmeninę erdvę. Patys skaitymai ir visi kiti tradiciniai renginiai buvo profesionaliai nufilmuoti iš anksto ir festivalio dieną įkelti bibliotekos „Imbiero vakarų“ svetainę internete bei you tube kanalą. Tokiu būdu trumposios prozos skaitymais galėjo mėgautis kur kas platesnis žiūrovų ir klausytojų ratas, nei iki šiol tilpdavo bibliotekos salėje. Šis, nors ir priverstinis formatas, sulaukė itin daug gerų atsiliepimų ir daug peržiūrų. Festivalis vyko pagal visą šiam renginių ciklui būdingą programą:

- Dveji garsiniai trumposios prozos skaitymai. Parengti du vaizdo įrašai: Skaitymai, I dalis (1231 peržiūra), Skaitymai, II dalis (1114 peržiūrų);
- Naktiniai skaitymai, vaizdo įrašo peržiūros – 1144 peržiūrų);
- Muzikos valanda. Kęstutis Vaiginis (saksofonas) ir Dima Golovanov (fortepijonas);
- Parengta ir pristatyta virtuali A. Vaitkaus portretinių šaržų paroda;

- Interaktyvi meno akcija bibliotekos feisbuko paskyroje – portretinių šaržų viktorina festivalio publikai, galimybė laimėti prizus su festivalio logotipu;
- „Laureato valanda“. Literatūrinis renginys-susitikimas su rašytoja – praėjusio festivalio „Imbiero vakarai-2018“ J. Kunčino premijos laureate D. Opolskaite. Kalbino poetė ir prozininkė, literatūros kritikė dr. V. Kulvinskaitė-Cibarauskė. Vaizdo įrašo peržiūrų skaičius – 693;
- „Atminimo valanda“. Trys pranešimai: „Jurgis Kunčinas: tarp provokatoriaus ir romantiko“ (parengė ir skaitė lituanistė, literatūros kritikė E. Banytė), „Lyriškoji Broniaus Radzevičiaus pusė“ (parengė ir skaitė VU Komunikacijos fak. docentas, dr. D. Vaitiekūnas) ir „Kęstučio Navako prozos poetiškumas“ (parengė ir skaitė lituanistė, literatūros kritikė E. Banytė). Vaizdo įrašo peržiūrų skaičius – 594.

Specialiai festivaliui sukurtus prozos tekstus skaitė garsūs ir jauni prozininkai A. Jakučiūnas, B. Jonuškaitė, N. Kairys, A. Kavaliauskaitė, V. Morkūnas, G. Norvilas, R. Rastauskas, J. Tumasonytė, L. Simutytė, P. Šklėrius, A. Šlepikas, S. Vasiliauskas. Premijos atiteko 3 trumpųjų prozos tekstų konkurso dalyviams: J. Kunčino ir publikos premijos – R. Rastauskui už novelę „Oranžinė saulė“, Salono „Balta varna“ premija – J. Tumasonytei už apsakymą „Vargšas Jacekas“, geriausiu naktinių skaitymų tekstu pripažinta iš Alytaus kilusio jaunojo prozininko P. Šklėriaus noveletė „Kekšės“.

2020 m. bibliotekoje surengti 3 knygų pristatymai: T. S. Butkaus „Ežero žemė“, A. A. Jonyno „Naujieji sonetai“, A. ir R. Laužikų „Senieji lietuviški sonetai“.

Paminėtini ir kiti susitikimai: autorinis A. Antanavičiaus-Šekspyro poezijos ir muzikos vakaras „Apie meilę ir bites“, jubiliejinė alytiškės poetės S. Nedzinskienės atminimo popietė ir kt.

Kaip ankstesniais metais bibliotekoje buvo rengiamos spaudinių, dailės, fotografijos, miesto bendruomenės kūrybos parodos. Įdomiausios jų: V. ir K. Poškų tapybos paroda „Mes žmonės rimti“, Kauno kolegijos Menų ir ugdymo fak. Menų akademijos studentų piešinių paroda, edukacinė paroda „Lenkijos Respublikos ambasadorius Japonijoje Tadeusz Romer ir žydai karo pabėgėliai Tolimuosiuose Rytuose“ ir kt.

„Išmanioje jaunimo erdvėje“, surengta 40 renginių paaugliams ir jaunimui – vyko 8 netradicinės pamokos, skirtos lietuvių kalbos dienoms, 2 motyvaciniai verslumo rytmečiai, virtualūs knygų ir stalo žaidimų pristatymai, 5 virtualūs „mįsliamūšiai“, 5 virtualūs užsiėmimai „Proto mankšta“ (įvairios užduotys, rebusai, galvosūkiai ir pan.) parodos, paskaitos, proto mūšiai, kino filmų peržiūros.

Atlaisvėjus karantinui biblioteka dalyvavo bendroje miesto šventėje miesto rotušėje „Skambantis spalvų miestas“ .Šventės metu išmanioje bibliotekos palapinėje ir šalia jos buvo galima naudotis planšetėmis, nemokamu internetu, virtualios realybės akiniais, stalo žaidimais, paskaityti žurnalus ir knygas. Visa veikla buvo galima užsiimti patogiai atsisėdus ant sėdmaišių.

Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje surengti 33 renginiai vaikams. Nemaža jų dalis dėl pandemijos buvo taip pat perkelta į elektroninę erdvę. Tai buvo nauja patirtis, džiaugiamės, kad darbuotojos su ja sėkmingai susitvarkė. Ieškodamos įvairių kelių, kaip pasiekti savo lankytojus, neleisti jiems pamiršti bibliotekų paslaugų, tuo pačiu siekdamos jauniausiems skaitytojams priminti apie skaitymo naudą, skyriaus bibliotekininkės įgyvendino iniciatyvą pradinių klasių moksleiviams **„KnygAntinas. Pas vaikus“!** Šio sumanymo įgyvendinimui buvo pasitelkti Alytaus teatro aktoriai. Darbuotojos atrinko pluoštą programinių kūrinių, teatro aktoriai juos patraukliai perskaitė, suvaidino saugiose miesto erdvėse ar savo namuose. Buvo siekiama, kad įdomiai pateiktos kūrinių ištraukos sužadintų vaikų smalsumą ir norą likusias kūrinių dalis perskaityti patiems. Bibliotekos darbuotojoms teko daug darbo viešinant KnygAntino naujienas per vietos žiniasklaidą, internete ir socialiniuose tinkluose, kviečiant kuo daugiau vaikų prisijungti. Nuotaikingai pasakojamos istorijos mažuosius greitai pasiekė mažuosiu per You tube kanalą. Per 2 karantino mėnesius buvo pagarsintos 24 populiarių vaikiškų kūrinių ištraukos („Pepė Ilgakojinė“, „Ragana Vinė“, „Mažasis Princas“ ir kt.). Įgarsintų kūrinių klausėsi bei iliustracijas kūrė ne tik alytiškiai, bet ir kituose miestuose gyvenantys vaikai. Užfiksuota nuo kelių šimtų iki daugiau kaip daugiau kaip 1400 atskirų siužetų peržiūrų. Be to, perklausius įgarsintų kūrinių ištraukas, mokiniai buvo kviečiami

sukurti girdėtų istorijų fragmentams iliustracijas ir siųsti savo darbelius Vaikų bibliotekos facebook puslapyje sukurtai *KnygAntino galerijai*. Jas buvo galima sukurti bet kokia kūrybos technika – t. y. piešti, karpyti, lipdyti, klijuoti, konstruoti ir kt. Atliktus darbelius buvo prašoma nufotografuoti ir atsiųsti el. paštu arba žinute. Atkeliavo daugiau nei 60 iliustracijų – ne tik iš Alytaus, bet ir Raseinių rajono, Panevėžio miesto ir kt. Vaikų bibliotekos facebook paskyroje sukurtoje virtualioje galerijoje vaikų siųstus darbelius taip pat galėjo pamatyti didelė auditorija. Tuo pačiu čia vyko balsavimas (spaudžiant „patinka“ ant labiausiai patikusios iliustracijos).Tokiu būdu buvo išrinkti 3 pagrindiniai nugalėtojai, o Alytaus miesto gimtadienio šventės metu, jau atslūgus pirmajai karantino bangai, buvo iškilmingai apdovanoti ne tik nugalėtojai, bet ir visi projekto dalyviai.

Tradiciškai skyriaus darbuotojai parengė ir vykdė literatūros ir meno edukacijų programą „Kas pasakė, kad skaityti nuobodu ir nemadinga?“. Šios programos rėmuose vyko susitikimai su aktore, kūrėja J. Zinkevičiūte, rašytojomis D. Opolskaite, Z. Gaižauskaite, A. Ruseckaite. Sugriežtėjus saugumo reikalavimams, ne vaikai lankėsi bibliotekoje, o bibliotekininkės su pakviestais rašytojais keliaudavo į mokyklas, vaikų dienos centrą ir pan. Paskutinį renginį su rašytoja Gintare Adomaityte jau vėl, deja, teko rengti nuotoliniu būdu – prisijungus TEAMS platformoje.

Įsimintini buvo ir kito pobūdžio renginiai: kartu su sportinių šunų klubu „Cerberis“ surengta popietė Alytaus medicinos reabilitacijos ir sporto centro ligoniams; rytmetis „Krašto pažinimas“ su katalikiškos mokyklos moksleiviais, popietė Kovo 11-ąjai paminėti „Mano kraštas – žalia Lietuva“ ir kt.

Skyriuje surengta 16 parodų vaikams. Ankstesniais metais jos visad būdavo linksmai pristatomos, dėl karantino to šįkart nebuvo galima padaryti. Paminėtinos: Kudirkaičių būrelio narių fotografijų paroda „Alytaus kultūros lobiai“, mamos ir sūnaus darbų paroda „Kaip aš suprantu pasaulį“; virtualios parodos A. P. Neverausko medžio darbų „Medinukai“, Volungės progimnazijos mokinių „Alytus mokinių akimis“ ir kt.

VB filialų renginiai. Bibliotekos filialuose surengti 71 renginys. Kiekviename iš filialų yra nusistovėjusios renginių tradicijos.

Vidzgirio filialas kaip ir ankstesniais metais, vykdė veiklas, orientuotas į socialiai pažeidžiamas grupes: neįgaliuosius, socialinės rizikos šeimų vaikus. 2020 m. šiam filialui buvo sudėtingesni nei kitoms bibliotekoms, mat be dviejų karantinų bibliotekai teko užsidaryti dėl kraustymosi darbų, po to iš naujo reikėjo pritraukti buvusius lankytojus ir rudenį veikloms įsivažiavus teko užsidaryti antrąjam karantinui. Tačiau bibliotekai pavyko išlaikyti glaudžius ryšius su visais savo socialiniais partneriais. Su VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų centro Neįgaliųjų dienos centro lankytojais parengtos 7 parodas, bibliotekos erdves puošė ir vaikų turinčių specialiųjų poreikių darbų parodos („Vilties“ mokykla-darželis; Alytaus Dzūkijos mokyklos spec. klasė); buvo parengta pamoka-konferencija AMBC vaikų dienos centro „Viena šeima“ lankytojams. Persikėlus į naujas patalpas atnaujinta ir knygų mylėtojų klubo „Skaitau ir diskutuoju“ veikla. Vyko 6 susitikimai, viename iš jų klubo dalyvės dikutavo kartu su alytiške meilės romanų autorę I. Buivydaite.

Filialas rengė virtualias parodas, dalijosi kitų miesto renginių nuorodomis virtualioje erdvėje su socialiniams partneriais. Pvz. tarpininkaujant bibliotekai nemažai miesto socialinių paslaugų centro lankytojų dalyvavo virtualiame miesto teatro aktorių projekte, skirtame senjorams „Vilnoniai pokalbiai“.

Pirmojo Alytaus filialas tęsė bendrus projektus su šio mikrorajono Alyčio ir Piliakalnio seniūnaitijomis. Kartu dalyvaujant įvairiuose projektuose, buvo gautas finansavimas edukaciniams užsiėmimams – „Lietuviško skiautinuko siuvimas“ ir „Kietųjų kvepalų gamyba“. Panašūs užsiėmimai bibliotekoje vyksta jau 7-us metus. Tradiciškai metų gale surengiama bendra paroda. Šį kartą tokią parodą teko rengti virtualiai.

Filiale vyko parodos: L. ir V. Ambrizų kartoninių modelių „Dideliems ir mažiems“, tautodailininkės O.Vyšniauskienės kūrybos „Te susijungia“, J. Kleponienės tapybos „Gėlėtos popietės“ ir kt.

3.10. Mokamos paslaugos

2020 metais mokamų paslaugų kainų sąrašas buvo nepasikeitė:

1.Vartotojo pažymėjimo (bilieto) išdavimas:

1.1. Elektroninio skaitytojo bilieto išdavimas – 1,80 Eur;

1.2. Vienkartinio skaitytojo bilieto išdavimas – 0,30 Eur;

2. Kopijavimas (kopijavimo aparatu) – 0,06 Eur.

3. Papildomos kompiuterinės paslaugos:

3.1 Dokumentų skenavimas – 0,20 Eur;

3.2. Nespalvoto dokumento spausdinimas, kopijavimas – 0,06 Eur. (Fotografijų ir kitos iliustracinės medžiagos kainai taikomas koeficientas 4);

3.3. Spalvoto dokumento spausdinimas – 0,40 Eur (Fotografijų ir kitos iliustracinės medžiagos kainai taikomas koeficientas 4);

4. Dokumentų įrišimas (brošiūravimas):

4.1. 1–10 psl. – 0,30 Eur + įrišimo medžiagų kaina;

4.2. 11–20 psl. – 0,60 Eur + įrišimo medžiagų kaina;

4.3. 21–40 psl. – 0,90 Eur + įrišimo medžiagų kaina;

4.4. 41–80 psl. – 1,20 Eur + įrišimo medžiagų kaina.

5. Salės nuoma 1 val:

5.1 Su multimedia įranga – 17,00 Eur;

5.2 Be multimedia įrangos – 9,00 Eur;

5.3 Po bibliotekos darbo valandų – 18,34 Eur.

6. Fizinių ir juridinių asmenų komercinė reklama bibliotekos patalpose (skelbimai ir kt.): 1 skelbimas, 1 lankstinukų/skrajučių komplektas, 1 reklaminė akcija – 8,70 Eur;

7. Bibliotekos išleistų leidinių platinimas – 1egz. savikaina + 0,50 Eur;

8. Kitų Alytaus leidėjų arba leidinių apie Alytų ir alytiškius platinimas pagal sutartis – leidinio kaina + 1,00 Eur.

2020 m. už skaitytojų bilietų išdavimą surinkta 803,10 Eur (2019 m – 952,80 Eur).

Už papildomas kompiuterines paslaugas – 1487,71 Eur (2019 m. – 1723,33 Eur).

Už kopijavimo paslaugas – 246,16 Eur (2019 m. – 688,38 Eur). Per 2020 metus atlikta 2693 kopijos.

Delspinigių už laiku negrąžintas knygas surinkta 331,61 Eur (2019 m – 339,34 Eur).

Už patalpų nuomą surinkta 325,00 Eur (2019 m – 964,00 Eur).

Už bibliotekos išleistų ir kitų Alytaus leidėjų arba leidinių platinimą – 7,00 Eur.

Viso už mokamas paslaugas per ataskaitinius metus biblioteka gavo 3255,00 Eur, t.y 1107 Eur arba **25,4 proc.** mažiau nei ankstesniais metais.

3.11. Bibliotekos įvaizdžio formavimas

2020 m. įvairiuose žiniasklaidos šaltiniuose paskelbta **256** straipsniai, susiję su bibliotekos veikla.

	Iš viso straipsn.	Bibliotekos darbuotojų				Ne bibliotekos darbuotojų			
		Viso	Resp. sp.	Viet. sp.	Interneto psl.	Viso	Resp. sp.	Viet. Sp.	Interneto psl.
Viso VB sist.	**256**	**161**	0	13	148	**95**	0	15	80

VB	**164**	**114**	0	13	101	**50**	0	14	36
Miesto fil.	**92**	**47**	0	0	47	**45**	0	1	44

Didžiausia dalis straipsnių patalpinta internetiniuose puslapiuose www.alytus.lt, www.alytusplius.lt, www.alytausgidas.lt, www.alytauslaikas.lt, www.dzukijosveidas.lt/, kiek mažiau spausdinta laikraščiuose „Alytaus naujienos“, „Dainavos žodis“.

Beveik visi bibliotekos padaliniai turi profilius Facebook`e. Čia anonsuojami renginiai, viešinamos projektų veiklos, dalinamasi nuotraukomis iš įvykusių renginių. Biblioteka turi 1790 Facebook sekėjų. „Išmanioji jaunimo erdvė“ turi socialinio tinklo „Instagram“ paskyrą, kurioje talpinamos įvairios kasdienio gyvenimo Išmaniojoje erdvėje fotografijos. 2020 metais toliau tęsiamas rašytojo Jurgio Kunčino kūrybos populiarinimas socialinio tinklo „Facebook“ profilyje https://www.facebook.com/kuncinotekstai/timeline?ref=page_internal. Per metus šiame profilyje padaryti 23 įrašai, viešinantys rašytojo kūrybą bei pateiktos nuorodos į jo kūrybą publikuojančią.

Pert vietinę televiziją parodyti 27 videoreportažai apie biblioteką veiklą joje vykusius renginius; 6 interviu su bibliotekos darbuotojomis. Viena iš LRT laidų „Pirmas sakinys“ buvo skirta pokalbiui su bibliotekos direktore G. Bulgakoviene. Ji vadinosi „Istorijos iš Alytaus“, kur pašnekovė dalijosi istorijomis apie rašytojus ir skaitytojus. 2 reportažai iš bibliotekos parodyti per LRT laidą „Panorama“. Kalėdiniu laikotarpiu „Imbiero vakarų“ vaizdo įrašus transliavo INIT TV.

Bibliotekos darbuotojos nuolat atnaujina ir tvarko bibliotekos svetainę – www.alytus.mvb.lt. Bibliotekos paslaugos ar kt. naujienos bei bibliotekoje vyksiantys renginiai reklamuojami išoriniame LD ekrane. Kaip ir ankstesniais metais, bibliotekoje vykstantys renginiai, naujoves buvo taip pat nuolat skelbiami jau minėtose svetainėse, miesto mokyklų socialinių tinklų puslapiuose, kt. portaluose, pristatomi ir rodomi per Alytaus regioninę televiziją aprašomi bei anonsuojami laikraščiuose „Alytaus naujienos“, „Miesto laikraštis“. Kiekvieną mėnesį rengiami mėnesio renginių planai, jie pateikiami Alytaus miesto savivaldybės kultūros skyriui ir galiausiai patenka į bendrus miesto kultūrinių renginių planus. Suinteresuotiems lankytojams pakvietimai į renginius siunčiami ir elektroniniu paštu, (sukaupta apie 300 šimtų adresų bazė), dalis nuolatinių lankytojų informuojami telefonu. Biblioteka savo jėgomis parengė 45 renginių afišas, kurios buvo išplatintos mieste.

Pandemijos sąlygomis galima pasidžiaugti tuo, kad bibliotekos paslaugos buvo pripažintos kaip būtinosios karantino sąlygomis. Tai, be abejonės, padidino bibliotekų prestižą ir skaitytojų ir visuomenės akyse, darbuotojos sulaukė labai daug besilankančių bibliotekose alytiškių padėkų ir palaikymo.

IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

4.1. LIBIS PĮ diegimas

2020 metais bibliotekos elektroniniame kataloge sukaupta 62 874 arba 100 proc. dokumentų bibliografinių įrašų. Per metus elektroninis katalogas papildytas 1756 bibliografiniais įrašais arba 2,87 proc. nuo bendro kiekio, o tai yra 133 įrašais arba 8,19 proc. daugiau nei ankstesniais metais.

4.2. Informacinis fondas

J. Kunčino VB informacinį fondą sudaro **9130** (5,9 proc. viso fondo) informaciniai leidiniai.

Viešojoje bibliotekoje – **6994** egz.

Vidutiniškai kiekviename filiale – **712** egz.

4.3. Katalogų ir kartotekų sistema

Bibliotekoje šiuo metu yra suvestinis, elektroninis, abėcėliniai ir sisteminiai skyrių bei filialų katalogai. Visuose padaliniuose jau seniai naudojamas tik elektroninis katalogas.

4.4. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

Per ataskaitinius metus bibliotekos darbuotojams pateikta **5933** užklausos, į **4866** užklausas buvo atsakyta teigiamai:

VB – **5564**;
VB filialuose – **369**;
Kiekvienas filialas vidutiniškai – **123**.
Elektroniniu būdu atsakyta į **625** užklausas.
Neįvykdytų užklausų – **1058.**
2020 m. gautų užklausų kiekis lyginant su 2019 m. sumažėjo dėl pandemijos..
54,6 proc. visų užklausų sudaro teminės, 42,9 proc. – adresinės užklausos ir tik 2,5 proc. – faktografinės bei tikslinamosios.
2020 m. vyravo užklausos medicinos, o ypač bendrosios slaugos, paliatyviosios slaugos, medicininės reabilitacijos, kineziterapijos, masažo, įmonių vadybos, personalo valdymo, lyderystės, teisės temomis. Aktyviai buvo domimasi ir pedagogikos, socialinio darbo, psichologijos temomis. Vertinant epidemiologinę situaciją šalyje, nestebina tai, jog įvedus karantiną pavasarį labai sumažėjo poreikis įvairiems kelionių vadovų po tolimesnes užsienio šalis leidiniams, bet suaktyvėjo vadovams po Lietuvą, Estiją, Latviją, Lenkiją.

4.5. Internetas

Visose 5 miesto bibliotekose lankytojų paslaugoms yra nemokama prieiga prie interneto per LITNET tinklą. Interneto ryšys yra tiekiamas per optinį kabelį. Bibliotekoje veikia bevielis internetas (Wi-fi).
Viešojoje bibliotekoje veika 3 interneto skaityklos: Išmanioji jaunimo erdvė su 6 stacionariais bei 8 planšetiniais kompiuteriais, 10 vietų VIP centras; 1 skaitykla su 4 kompiuterizuotomis darbo vietomis. Lankytojų srautai atitinkamai pasiskirstę šiose erdvėse atsižvelgiant į amžių, poreikius ir kitus veiksnius. Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje bei filialuose yra kompiuterizuotos darbo vietos su prieiga prie interneto.
Viso J. Kunčino VB sistemoje vartotojams yra **45** kompiuterizuotos darbo vietos su interneto prieiga:

VB – **32**;
VB filialuose – **13**.
Per ataskaitinius metus viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose apsilankė **8 650** interneto vartotojų, t. y. 9024 lankytojais arba 51,1 proc. mažiau nei 2019 m.:
Miesto VB – **6562** (buvo 12577**)** lankytojai;
Miesto VB filialuose – **2088** (buvo 5097**)** lankytojai

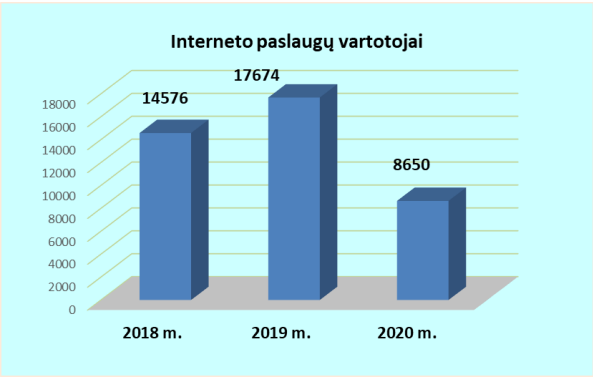

Interneto lankytojų skaičius sumažėjo perpus, nes dviejų karantinų metu lankytojai prie interneto buvo neįleidžiami, o kitu metu naudojimasis juo buvo smarkiai apribotas (išlaikant atstumus tarp lankytojų ir pan.) Nors aktyviausi interneto lankytojai – vaikai, tačiau pandemijos sąlygomis ir jų sumažėjo.

Lankėsi interneto skaityklose ir vyresni gyventojai. Dažnai tekdavo registruoti garbaus amžiaus alytiškius pas gydytojus į trečiojo lygio gydymo įstaigas, nors visose gydymo įstaigose yra registratūros, kurios ir turėtų padėti tą padaryti asmenims, kurie dėl tam tikrų aplinkybių, to padaryti savarankiškai neįstengia ar nemoka. Tuomet jie pagalbos kreipiasi į bibliotekas. Taip pat teko konsultuoti net ir telefoninio pokalbio metu registruojantis į gydymo įstaigą. Esant sudėtingai epidemiologinei situacijai šalyje, pastebėjome, jog internetu žmonės stengiasi atlikti tik būtinus veiksmus – atsispausdinti banko išrašus, sąskaitas ar kt. dokumentus, nusiskenuoti dokumentus ir išsiųsti juos elektroniniu paštu, pasitikrinti el. paštą – ir neužsibūti ilgiau.

4.6. Duomenys apie bibliotekos elektronines paslaugas

2020 metais bibliotekoje buvo galima pasinaudoti šiomis duomenų bazėmis:

- Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB).
- Lietuvos periodinės spaudos bibliografijos straipsnių bazės 1994–2002 metų archyvu.
- Infolex.
- Naxos Music Library.
- EBSCO Publishing.

- Nacionalinės bibliografijos duomenų banku bibliotekoje pasinaudota 19 kartų. Bibliotekos informacijos vartotojai, kuriems buvo reikalinga informacija iš periodinės spaudos, buvo individualiai mokomi naudotis šia duomenų baze apsilankymo bibliotekoje metu. Teisinėje duomenų bazėje INFOLEX atliktos 179 operacijos, peržiūrėta 573 dokumentai. Prie Naxos Music Library jungtasi 54 kartus, perklausyti 442 garso takeliai. EBSCO duomenų bazėje atlikti 298 seansai, 1895 paieškos, 90 viso teksto užklausų. Senuoju periodinės spaudos bibliografijos straipsnių bazės 1994–2002 metų archyvu pasinaudota 10 kartų.

Per ataskaitinius metus buvo naudojamasi ir kitomis elektroninėmis paslaugomis. Iš jų:
interneto seansų – **16613** (2019 m. – 16524);
atsiųstų įrašų – **21621** (2019 m. – 29922);
virtualių apsilankymų – **12340** (2019 m. – 10784);
paieškų skaičius – **56874** (2019 m. – 62524).

4.7. Kraštotyros darbas

2020 metais kraštotyros fondas pasipildė 45 naujais leidiniais (2019 m. – 45 egz.). Šiuo metu kraštotyros fondą sudaro **2906** dokumentas.

	Kraštotyros fondas (fiz. vnt.)	Kraštotyros įrašų skaičius		Kraštotyros darbų skaičius	
		Iš viso	Parengta 2020 m.	Iš viso	Parengta 2020 m.
VB	2906	99099	5138	155	3

Ir toliau tęsiamas bendradarbiavimas su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka kuriant Nacionalinės bibliografijos duomenų banką (NBDB). Šiai duomenų bazei, kaip ir ankstesniais metais, buvo kuriami vietos spaudos publikacijų analiziniai įrašai. Per metus į NBDB jų eksportuota 614.

2020 m. buvo sėkmingai tęsiamas informacijos apie kraštą rinkimas, analizavimas, sisteminimas, analizinių įrašų kūrimas ir jų įtraukimas į elektroninį bibliotekos katalogą. Per metus buvo sukurti 5138 tokie įrašai. Tuo pačiu įrašai buvo rengiami ir rekataloguojant senąją kraštotyros kortelinę kartoteką – pandemijos sąlygomis šis darbas ženkliai suintensyvėjo. Pavasario bei rudens/žiemos karantino metu analizinių įrašų kūrimas ir rekatalogavimas karantino metu gan sėkmingai vyko nuotoliniu būdu iš namų . Per metus buvo suvestas visas UDK 35 ir 36 skyriai bei pradėtas 37 skyrius - metų pabaigoje buvo rekataloguojama UDK 371.8 skyriaus „Švietimas. Nemokymosi moksleivių veikla“.

Viso per 2020 m. metus bibliotekos skyrių ir filialų darbuotojai atsakė į 342 kraštotyrinio pobūdžio užklausas (2019 m. – 436):

VB – 310;

VB filialai – 32.

2020 metais Kraštotyros skaitykloje gauta 287 užklausos. Iš jų: teminių – 107, adresinių – 175, faktografinių – 5. Pagal mokslo šakas užklausų gauta: bendrasis skyrius – 66, religija – 3, visuomenės mokslai – 18, gamtos mokslai – 4, taikomieji mokslai – 9, menas – 56, kalbotyra – 4, grožinės literatūros – 85, geografija, istorija – 42. Kaip ir ankstesniais metais, ypač domimasi naujai išleista alytiškių tiek grožine, tiek šakine literatūra. Iš naujų leidinių didesnio susidomėjimo sulaukė Arvydo Šeškevičiaus knygos „Simno šimtmečių istorija“ (2019) bei „Simno bažnyčiai 500 metų“ (2020), Irenos Buivydaitės-Kupčinskienės naujausias romanas „Rožių dvaras“ (2019), Arvydo Anušausko „Aš esu Vanagas“ (2018), „Zenono Bulgakovo Alytus“ (2016). Alytaus kraštotyros muziejaus darbuotojai taip pat dažnai skolinasi bibliotekos kraštotyrines knygas, kurios reikalingos jų atliekamiems tyrimams ir darbams. Tradiciškai, ekskursijų metu, moksleiviai labiausiai domisi išleistais miesto nuotraukų albumais, nuotraukose bando atpažinti per keliasdešimt dešimtmečių pasikeitusias miesto vietoves, pastatus ar objektus.

Bibliotekoje taip pat teikiama ir kraštotyros leidinių skolinimo į namus 14-ai dienų paslauga. Ja šiais metais pasinaudojo 60 skaitytojų, jiems išduoti 74 leidiniai.

Toliau tęsiamas jau esamų teminių ir personalijų aplankų pildymas, „Kraštiečių ir Alytaus datų sąrašas“. Pradėti rinkti 2020 metų Alytaus miesto kultūros premijų laureatų aplankai.

2020 metais toliau tęsiamas rašytojo Jurgio Kunčino kūrybos populiarinimas socialinio tinklo „Facebook“ profilyje https://www.facebook.com/kuncinotekstai/timeline?ref=page_internal. Per metus šiame profilyje padaryti 23 įrašai, viešinantys rašytojo kūrybą bei pateiktos nuorodos į jo kūrybą publikuojančią virtualią biblioteką „Gyvenimo stebėtojo užrašai“.

Alytaus miesto teatras 2020 m. šventė 30-ies metų sukaktį. Šia proga buvo rengiama knyga apie teatrą. Rengiant šį leidinį, jų autoriai intensyviai naudojosi bibliografų surinktomis publikacijų kopijomis bei bibliotekos darbuotojų sudaryta bibliografine rodykle šia tema . Taip pat jiems elektroniniu paštu buvo siunčiamos ir juos sudominusios skenuotos publikacijos, buvo atliekamos adresinės bei teminės paieškos įvairiose duomenų bazėse.

30-ies metų sukaktį 2000 –aisiais šventė ir Lietuvos savivalda. Alytaus miesto savivaldybės prašymu surinktos ir nuskenuotos publikacijas apie savivaldos kūrimąsi bei darbo pradžią Alytaus mieste prieš 30 metų. Publikacijų elektronines kopijas nusiųstos Alytaus miesto savivaldybei.

Lietuvos kultūros dienai atrinktos 2019–2020 metų svarbiausių bibliotekos renginių nuotraukos, kurios panaudotos sukurtame Alytaus miesto video filme „Renginių kaleidoskopas“. Kultūros dienai parengtas filmukas apie biblioteką „Kultūros diena 2019–2020. Ką nuveikėme?“. Nacionalinei bibliotekų savaitei, kuri vyko karantino metu, sukurtas video filmas „Kaip mes pasikeitėme per 20 metų“. Jam sukurti buvo peržiūrėtas 20 metų nuotraukų archyvas, atrinktos fotografijos. Nors šie filmukai nėra ilgos trukmės, tačiau jų kūrimo procesas labai imlus laiko sąnaudoms, nes jį rengiant teko peržiūrėti ir atrinkti nuotraukas iš itin gausaus bibliotekos foto archyvo.

Mūsų bibliotekos bendruomenė įsitraukė į Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienai skirtą iniciatyva internete „Lietuva skaito!“, kuri buvo adresuota bibliotekoms ir švietimo įstaigoms, turinčioms rašytojo vardą. Šia proga buvo sukurti du plakatai, skirti rašytojui Jurgiui Kunčinui bei

šios internetinės svetainės skilčiai „Įdomūs faktai“ paruoštas pažintinis tekstas „Kaip dienos šviesą išvydo Jurgio Kunčino romanas „Tūla“.

Informacijos ir laisvalaikio centre toliau kaupiamas ir pildomas bibliotekos renginių fotografijų skaitmeninis archyvas, kuris naudojamas rengiant parodas, įvairių vizualinių priemonių bei videofilmų kūrimui, informacinei sklaidai bei publikacijų apie biblioteką apipavidalinimui bei įvairiapusiškam iliustravimui. Naujai padaryti fotografijų kadrai yra tvarkomi specialiomis nuotraukų redagavimo programėlėmis ir talpinami į archyvą.

2020 m. buvo parengtas ir įgyvendintas kraštotyrinis projektas „Mobilioji aplikacija: Literatūrinis Alytus.Vietos ir vardai “, skirta mobiliesiems įrenginiams. Programėlėje sujungti ryškiausi Alytaus krašto rašytojai į bendrą literatūrinį-turistinį maršrutą. Atsisiuntus programėlę į mobilųjį įrenginį ir turistinio pasivaikščiojimo po Alytų metu galima susipažinti su daug įdomių faktų apie mūsų miesto rašytojus bei kūrėjus, atsakyti į viktorinos klausimus apie juos. Projekto rėmuose parengta 19-os rašytojų, susijusių su Alytaus miestu, biografijos bei įdomesnius faktai, viktorinos klausimai bei atsakymų variantai, atrinktos kūrėjų nuotraukos.

Kaip ir kasmet surengta nemažai kraštotyrinio pobūdžio spaudinių ir dokumentų parodų bei kitų kraštotyrinių renginių. Jie atsispindi ataskaitos skyriuje apie renginius.

V. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS. DALYVAVIMAS PROGRAMOSE

5.1. Tiriamieji darbai. Apklausos.

2020 m. atliktos 2 apklausos.

Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos lankytojų nuomonės tyrimas apie nuotolines paslaugas karantino metu.

Apklausoje dalyvavo 142 respondentai. Tyrimo tikslas buvo išsiaiškinti, ar karantino metu bibliotekos teikiamos paslaugos yra aktualios, žinomos ir prieinamos mūsų bibliotekos lankytojams. Apklausa parodė, jog lankytojams naujienas patogiausia yra sekti bibliotekos feisbuke bei interneto svetainėje. Taip pat, kad karantino metu žmonės virtualaus turinio aktyviau ieškojo ir bibliotekos socialiniuose tinkluose. Net 99,3 % respondentų atsakė, jog pirmojo karantino metu neteko susidurti su netinkama bibliotekos komunikacija aptarnaujant nuotoliniu būdu.

Ar bibliotekos lankytojams yra reikalinga mobilioji programėlė?

Į anketos klausimus atsakė 118 respondentų (89 % iš jų yra nuolatiniai mūsų bibliotekos lankytojai). 74,6 % atsakiusiųjų pritaria, jog bibliotekai mobilioji programėlė yra reikalinga ir ja naudotųsi. Jiems aktualiausios būtų knygų rezervavimo ir pratęsimo funkcijos. Vienas respondentas pateikė išmanų pasiūlymą – programėle būtų galima naudotis vietoje skaitytojo pažymėjimo.

5.2 Projektų rengimas

2020 metais biblioteka įgyvendino 6 projektus. 3 kultūriniams projektams gauta 17 542 Eur. finansavimas.

IX Tarptautiniai trumposios prozos skaitymai „Imbiero vakarai – 2020“ (12 200 Eur.)

Mobiliųjų aplikacijų kūrimo studija: virtualus turistinis maršrutas/žemėlapis „Literatūrinis Alytus: vietos ir vardai“ (4300 Eur.)

„Kas pasakė, kad skaityti nuobodu ir nemadinga?“ – literatūros ir meno edukacijų programa vaikams ir jaunimui (1042 Eur.)

IX Tarptautiniai trumposios prozos skaitymai „Imbiero vakarai – 2020"

Devintą kartą surengti skaitymai, skirti alytiškio rašytojo Jurgio Kunčino atminimui. 2020 m. teko atsisakyti autorių iš užsienio, visą renginių ciklą teko perkelti į skaitmeninę erdvę. Kaip ir kiekvienais metais įvyko trumposios prozos kūrinių konkursas, garsiniai skaitymai, tradicinė Jurgio Kunčino valanda, paskaitos, parodos, skaitymus pagyvino akustinė muzika. Išleistas

specialus „Imbiero vakarų – 2020“ leidinys – laikraštis „Imbiero tiesa“. Trumposios prozos skaitymų medžiaga publikuojama interneto tinklapyje.

„Kas pasakė, kad skaityti nuobodu ir nemadinga?!!“

Projekto metu Alytaus vaikai ir jaunimas turėjo galimybę susitikti su žinomais lietuvių vaikų rašytojais, sudalyvauti jų rengiamose edukacinėse veiklose. Projekto veiklos prisidėjo prie vaikų ir jaunuolių skaitymo skatinimo, kūrybiškumo ir saviraiškos ugdymo bei socialinę atskirtį patiriančių grupių integracijos.

Mobiliųjų aplikacijų kūrimo studija: virtualus turistinis maršrutas/žemėlapis „Literatūrinis Alytus: vietos ir vardai “

Sukurta mobili programėlė, skirta mobiliesiems įrenginiams. Programėlėje žymiausi Alytaus krašto rašytojai, jų gimimo vietos sujungti į bendrą literatūrinį-turistinį maršrutą.

„**Autizmo spektro ir kitų kalbos, komunikacijos ir elgesio sutrikimų turintiems asmenims draugiškų bibliotekų tinklo diegimas“(metų pradžioje neplanuotas).**

Biblioteka, kaip ir daugelis Lietuvos bibliotekų, diegė naujas paslaugas autizmo spektro ir kitų kalbos, komunikacijos bei elgesio sutrikimų turintiems lankytojams, pritaikė jiems bibliotekos erdves, tobulino savo kompetencijas. Dėja, pačių paslaugų pradėti teikti nespėta –dėl pandemijos suvaržymų.

Kaip ir ankstesniais metais, biblioteka intensyvviai dalyvavo ES lėšomis finansuojamuose projektuose **„Prisijungusi Lietuva“** bei **„Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“**

VI. PERSONALAS

6.1. Darbuotojų skaičius ir kaitos problemos

J. Kunčino VB sistemoje yra **36** etatai. Dirba **36** darbuotojai: iš jų **26** – profesionalūs bibliotekininkai. Iš jų:

VB – 22 bibliotekininkai;

VB miesto filialuose – 4 bibliotekininkai.

Darbuotojų kaitos 2020 m. nebuvo. Bibliotekininkų amžiaus vidurkis – 49 metai. Dirba 1 pensijinio amžiaus darbuotojas.

6.2. Darbuotojų išsilavinimas

Su aukštuoju išsilavinimu dirba:
J. Kunčino VB – 19 darbuotojų (73,1 proc.). Iš jų:
VB – 18 darbuotojų;
VB miesto filialuose – 1 darbuotojas.
Su aukštesniuoju išsilavinimu dirba:
J. KunčinoVB – 7 darbuotojai (26,9 proc.). Iš jų:
VB – 4 darbuotojai;
VB miesto filialuose – 3 darbuotojai.
Kitokio išsilavinimo darbuotojų tarp profesionalių bibliotekininkų nėra.

6.3. Kvalifikacijos kėlimas

2021 m. kvalifikaciją kėlė 21 (58 proc.) darbuotojų: 19 bibliotekininkų ir 2 kvalifikuoti specialistai. Viso dalyvauta 85 mokymuose, didžiąja dalimi tai buvo nuotoliniai mokymai.

Daugiausia bibliotekininkų (7) dalyvavo VŠĮ „Raidos kryptys“ organizuotame 4 dalių cikle „Tarpkultūrinė komunikacija bibliotekoje“. Bibliotekininkai dalyvavo Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus bibliotekos organizuotuose nuotoliniuose mokymuose; projekto „Prisijungusi

Lietuva“ mokymuose; tarptautinio projekto „Verslumo įgūdžiai moterims skaitmeniniame pasaulyje“ mokymo programoje „Inicijuok ir įgyvendink savo idėjas“; biblioterapijos konferencijoje Birštone „Knyga gali prakalbinti ir gydyti“ ir kt. mokymuose.

6.4. Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

1 J. Kunčino VB darbuotojui vidutiniškai tenka – **288** skaitytojai. Iš jų:
VB – **226**;
VB filialuose –**630**.
1 J. KunčinoVB darbuotojui vidutiniškai tenka **3421** lankytojas. Iš jų:
VB – **2840**;
VB filialuose – **6167**.
1 J. KunčinoVB darbuotojas vidutiniškai išduoda **6979** dokumentus. Iš jų:
VB – **5748**;
VB filialuose – **13748**.

VII. MATERIALINĖ BAZĖ

7.1. Patalpų būklė

2020 m. iš dalies pasikeitė patalpų būklė. VB Vidzgirio filialas daugiau nei dešimtmetį gyvavęs lopšelio-darželio „Volungėlė“ patalpose, buvo perkeltas į laisvas patalpas Likiškėlių progimnazijoje su atskiru įėjimu. Naujoje vietoje bibliotekai buvo skirtos kiek didesnės patalpos, jose buvo atliktas remontas, iš dalies atnaujinti baldai, tad pagerėjo bibliotekos estetinis vaizdas, patogesnis ir laisvesnis knygų lentynų išdėstymas, atsirado vietos atsarginiam fondui bei edukacijų zonai.

Kitų miesto bibliotekų materialinė bazė išlieka panaši kaip ir ankstesniais metais. Įsisenėjusi problema – per ankštos centrinės bibliotekos patalpos. Čia trūksta vietos renginiams, edukacinėms veikloms, abonemento knygų lentynoms. Klaidus patalpų išplanavimas taip pat nepasitarnauja lankytojų ir darbuotojų patogumui.

7.2. Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius.

Visi VB padaliniai yra kompiuterizuoti ir turi prieigą prie interneto (optinis kabelis). Viso J. Kunčino VB sistemoje yra **75** kompiuterizuotos darbo vietos:

J. Kunčino VB sistemoje	75 Iš jų:	45 vartotojams	30 darbuotojams
Miesto VB	58	32 vartotojams	26 darbuotojams
3 miesto filialuose	17	13 vartotojams	4 darbuotojams

Biblioteka turi 2 kopijavimo aparatus**.** Abu yra viešojoje bibliotekoje ir skirti vartotojams. VB filialuose dauginimo aparatų nėra. Biblioteka turi lengvąjį automobilį VW Touran.

7.3. Patalpų plotas

VB Vidzgirio filialui persikėlus į didesnes patalpas 83 m^2 padidėjo bendras bibliotekų patalpų plotas:

Bendras patalpų plotas – **2262** m^2
Naudingas patalpų plotas – **1546** m^2

7.4. Lentynų apskaita

Viso fondo lentynų – **3088** metrai;
Atviro fondo lentynų – **3056** metrai.

VIII. FINANSAVIMAS

2020 m. J. Kunčino VB išlaidos sudarė **606 527,0** Eur.
Iš jų:
darbuotojų darbo užmokesčiui – **459 160,0** Eur.;
dokumentų įsigijimui – **93 786,0** Eur: iš jų 84695,0 Eur – knygoms; 8880,0 Eur – periodikai; 211,0 elektroniniams dokumentams įsigyti;
automatizacijai: kompiuterinei, programinei įrangai, jos palaikymui – **4436,0** Eur ;
kitos išlaidos – **49 145,0** Eur.
Viso per ataskaitinius metus biblioteka gavo **608 797,0** Eur**.**
Iš jų:
Miesto savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšos – **502 029,0** Eur.
Iš jų:
steigėjo lėšos dokumentams įsigyti – **0,0** Eur;
steigėjo lėšos prenumeratai – **7624,0** Eur.
Lėšos už mokamas paslaugas – **2869,0** Eur.
Lėšos iš kitų viešų šaltinių (parama) – **24,0** Eur.
Programų, projektų (grantų) lėšos – **103 875, 0** Eur.

IŠVADOS

Sėkmės

2020-ieji - išbandymų metai. Šiuos išbandymus bibliotekos kolektyvas garbingai išlaikė: išmokome dirbti pakitusiomis sąlygomis: nuotoliniu būdu, bekontakčiu būdu aptarnauti lankytojus, rengti renginius virtualioje erdvėje, kurti vaizdo įrašus, darbuotojai tapo kūrybingesni.

Perkėlus daug veiklų į virtualią erdvę, biblioteka tapo labiau matoma mieste ir už jo ribų. Daug bliotekos skaitytojų senjorų, negalėdami dėl karantino suvaržymų užeiti į biblioteką ir neturėdami kito pasirinkimo, išmoko ir sėkmingai naudojosi tiek knygų užsakymu internetu ar telefonu, tiek knygų grąžinimo per knygų grąžinimo dėžę paslauga. Tad, grįžus į įprastines sąlygas, sudarytos sąlygos panaudoti šiuos įgūdžius, ir pritaikyti mišrų vartotojų aptarnavimo būdą.

Sudėtingomis sąlygomis sėkmingai pavyko perkelti Vidzgirio filialą į naujas patalpas. Šios bibliotekos veikla buvo ne tik sklandžiai atnaujinta, bet pamažu įgavo „naują pagreitį“, nes čia ne tik sugrįžo didžioji dalis „senųjų“ bibliotekos lankytojų, bet pritraukta ir nemažai naujų (tai rodo išaugęs naujai registruotų vartotojų skaičius lyginant su 2019 m.).

Sėkmingai plėtojamos projekto „Prisijungusi Lietuva“ veiklos. Aktyviai vyko gyventojų IT mokymai – kompiuterinio raštingumo įgūdžius patobulino 996 miesto gyventojai.

2020 m. Jaunimo erdvėje iki pirmo karantino ir rudenį spėta pravesti miesto moksleivių ir jų mokytojų pamėgtas netradicines pamokas, interaktyvias Lietuvių kalbos dienų viktorinas, interaktyvius rytmečius su dronais, lego konstruktoriais bei robotais. Jaunimo erdvės virtuali veikla itin aktyvi tapo karantino metu: sukurta **11** mokomųjų edukacinių filmukų, t. y. filmukų – viktorinų, filmukų - knygų pristatymų, mįslių – protmūšių, naudojimosi bibliotekos paslaugomis edukacijų ir pan. - juos peržiūrėjo **2 114** virtualių vartotojų. Vasarą, vos atlaisvėjus karantinui, pratęsta Interaktyvi vasaros skaityklos veikla.

Kaip niekad daug palankių atsiliepimų sulaukė tradicinis renginys – trumposios prozos skaitymai „Imbiero vakarai“, karantino sąlygų padiktuotas projektas vaikams „KnygAntinas. Pas

vaikus“, kiti bibliotekoje vykę tiek kontaktiniai, tiek virtualūs renginiai. Nuosekliai ir įtaigiai buvo populiarinamas rašytojo Jurgio Kunčino kūrybinis palikimas.

Bibliotekos darbuotojai turėjo galimybes pagilinti savo kompetencijas. Beveik visų padalinių darbuotojai dalyvavo kvalifikaciniuose mokymosi kursuose bei seminaruose Alytuje, Vilniuje, Birštone; karantino metu aktyviai dalyvavo nuotoliniuose virtualiuose mokymuose.

Trūkumai ir problemos.

Du kartus skelbtas karantinas šalyje ir bibliotekų veiklos sustabdymas pakoregavo visų bibliotekos padalinių veiklos rodiklius mažėjimo tvarka ir neleido planuota apimtimi atlikti visų numatytų darbų. Tokiu būdu buvo sutelkta mažiau vartotojų ir nepadidintas naujų įsiregistravusiųjų vartotojų skaičius. Taip pat neišsaugotas ir nepadidintas lankytojų rodiklis, nes buvo uždarytos visos skaityklos ir kiti skyriai, kurie sutraukdavo didžiąją daugumą aktyviai besilankančių bibliotekoje žmonių. Nukentėjo ir knygų išduotis.

Kitos problemos išlieka tos pačios kaip ir ankstesniais metais. Tiek centrinės bibliotekos, tiek (iš dalies) ir Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus patalpos per ankštos daugelio modernių bibliotekos veiklų organizavimui.

Fondų apsaugos problemos, ypač bibliotekos padaliniuose, ir toliau išlieka aktualios. Iš skolininkų išreikalauti turimus spaudinius jokių veiksmingų priemonių praktiškai nėra.

Priemonės, kurių reikėtų imtis gerinant darbą.

Blėstant viltims artimiausiu metu sugrįžti į įprastą darbo ritmą, kūrybiškai taikyti karantino metu išmoktas pamokas, inicijuoti naujas (virtualias bei nuotolines) veiklas, o atlaisvėjus saugaus aptarnavimo reikalavimams bei vakcinavus didesnę dalį darbuotojų - nusimesti kaukes ir susigrąžinti visus buvusius skaitytojus bei sulaukti naujų.

Gausinti ir įvairinti socialinių partneryščių tinklą, toliau sėkmingai plėtoti bibliotekos viešąją kultūrinę veiklą, dalyvauti bendruose miesto renginiuose.

Įgyvendinti 2021 metams parengtus viešosios veiklos projektus, kartu su kitomis miesto kultūros įstaigomis rengtis bene atsakingiausiam miesto projektui „Alytus – kultūros sostinė 2022“, - atsakingai koordinuoti jo platformos „(Ne)pastatyti tiltai) iniciatyvas ir veiklas.

Ieškoti galimybių pagrindinių bibliotekos patalpų išplėtimui.

Direktorė Giedrė Bulgakovienė